

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๕๒๘๑

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครอุบลราชธานี และนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๕๔๑๔ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

๒. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๖๑๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗
จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่จังหวัดอุบลราชธานีได้แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน กรณีการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ของคนไร้รัฐไร้สัญชาติที่มีภูมิลำเนาอาศัยเป็นหลักแหล่งในราชอาณาจักรเป็นประจำและไม่มีเอกสารราชการของประเทศใดที่แสดงว่าเป็นคนชาติหรือราษฎรของประเทศใดๆ เนื่องจากตรวจสอบพบการกระทำทุจริตจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง เป็นจำนวนมาก จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติโดยให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น จัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานในการร้องขอจัดทะเบียนประวัติกลุ่มบุคคลดังกล่าว ให้สำนักทะเบียนกลาง เพื่อดำเนินการตรวจสอบและเปิดระบบ ก่อนที่นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจะดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติฯ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ดังกล่าวต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักทะเบียนกลางแจ้งว่า การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการทะเบียนราษฎร จะมีอยู่ ๒ กรณี ได้แก่

๑. กรณีการแจ้งเกิดของเด็กไร้รากเหง้า ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ซึ่งอยู่ในการดูแลของสถานสงเคราะห์ ตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๙/๑ การแจ้งเกิดเกินกำหนดตามมาตรา ๑๙/๓ และการขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ตามมาตรา ๓๗ ซึ่งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง ให้เสนอนายอำเภอท้องถิ่นที่พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ไว้เป็นหลักฐาน

๒. กรณีบุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่เป็นหลักแหล่งในราชอาณาจักรร้องขอจัดทำเอกสารทะเบียนราษฎร ซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งกลุ่มนี้พบการกระทำทุจริต จึงได้กำหนดให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น ต้องจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานในการอนุญาตให้จัดทำทะเบียนประวัติฯ ให้สำนักทะเบียนกลางตรวจสอบก่อน แล้วจึงเปิดระบบให้ดำเนินการได้ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

ในการนี้...

ในการนี้ เพื่อให้การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง ในภารกิจของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น เป็นไปด้วยความถูกต้อง และมีความรอบคอบรัดกุมมากยิ่งขึ้น เห็นควรแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การพิจารณาและสั่งอนุญาตให้จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาและออกคำสั่งด้วยตนเอง โดยกำหนดให้ใช้บัตรประจำตัวและรหัสปฏิบัติงานของ นายอำเภอ ปลัดเทศบาล แล้วแต่กรณี เว้นแต่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการ ติดต่อกันได้เป็นเวลานานเกินกว่า ๑๕ วัน ให้ผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว หรือผู้รักษาราชการแทน ในลำดับแรกเป็นผู้พิจารณาและออกคำสั่งแทน

๒. เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น มีคำสั่งอนุญาตให้จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง แล้ว ให้ดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติฯ และจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้แก่ผู้ร้อง โดยไม่ต้องส่งสำเนาเอกสารหลักฐานและขอเปิดระบบปฏิบัติงานไปยังสำนักทะเบียนกลางแต่อย่างใด
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลในพื้นที่ทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

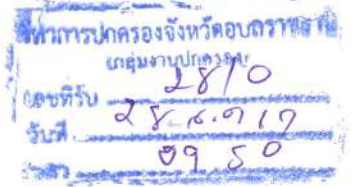
ขอแสดงความนับถือ

(นายสมมาภรณ์ โทธิ)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง (งานทะเบียน)
โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๓

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๙

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างอิง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖
๒. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๑๑๖๘๒ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒
๓. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างอิง ๑ สำนักทะเบียนกลางแจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามมาตราการแก้ไข ปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน กรณีการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ของคนไร้รัฐไร้สัญชาติที่มีภูมิลำเนาอาศัยเป็นหลักแหล่งในราชอาณาจักรเป็นประจำ และไม่มีเอกสารราชการของประเทศใดที่แสดงว่าเป็นคนชาติหรือราษฎรของประเทศใดๆ เนื่องจากตรวจสอบพบการกระทำทุจริตจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง เป็นจำนวนมาก จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติโดยให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น จัดส่งสำเนา เอกสารหลักฐานในการร้องขอจัดทำทะเบียนประวัติกลุ่มบุคคลดังกล่าว ให้สำนักทะเบียนกลาง เพื่อดำเนินการตรวจสอบและเปิดระบบ ก่อนที่นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจะดำเนินการ จัดทำทะเบียนประวัติฯ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ดังกล่าวต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักทะเบียนกลาง พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการทะเบียนราษฎร จะมีอยู่ ๒ กรณี ได้แก่

๑. กรณีการแจ้งการเกิดของเด็กไร้รากเหง้า/ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ซึ่งอยู่ในการดูแลของสถานสงเคราะห์ ตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๙/๑ การแจ้งการเกิดเกินกำหนดตามมาตรา ๑๙/๓ และการขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ตามมาตรา ๓๗ ซึ่งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง ให้เสนอนายอำเภอท้องที่พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ไว้เป็นหลักฐาน

๒. กรณีบุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่เป็นหลักแหล่งในราชอาณาจักรร้องขอจัดทำเอกสารทะเบียนราษฎร ซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งกลุ่มนี้พบการกระทำทุจริต จึงได้กำหนดให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น ต้องจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานในการอนุญาตให้จัดทำทะเบียนประวัติฯ ให้สำนักทะเบียนกลางตรวจสอบก่อน แล้วจึงเปิดระบบให้ดำเนินการได้ ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

ในการนี้ ...

ในการนี้ เพื่อให้การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง ในภารกิจของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น เป็นไปด้วยความถูกต้อง และมีความรอบคอบรัดกุมมากยิ่งขึ้น เห็นควรแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การพิจารณาและสั่งอนุญาตให้จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาและออกคำสั่งด้วยตนเอง โดยกำหนดให้ใช้บัตรประจำตัวและรหัสปฏิบัติงานของนายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี เว้นแต่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการติดต่อกันได้เป็นเวลานานเกินกว่า ๑๕ วัน ให้ผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว หรือผู้รักษาราชการแทนในลำดับแรกเป็นผู้พิจารณาและออกคำสั่งแทน

๒. เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น มีคำสั่งอนุญาตให้จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง แล้ว ให้ดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติ และจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้แก่ผู้ร้อง โดยไม่ต้องส่งสำเนาเอกสารหลักฐานและขอเปิดระบบปฏิบัติงานไปยังสำนักทะเบียนกลางแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้ถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรราชิษฐ์ สัมพันธ์รัตน์)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๔-๑๖

หน้า ๗

ลับ

ด่วนที่สุด

ใช้ปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

ลับ

ด่วนที่สุด

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๕๕๐๔

- คู่ฉบับ -

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครอุบลราชธานี และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ลับ ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๑๙๕ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ลบ ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๓๙๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

ตามที่จังหวัดอุบลราชธานี ได้แจ้งมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้มาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าว มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติงานของทางราชการ และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้องในแนวทางเดียวกัน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบล ในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนคร ศิริปริญญาพันธ์)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง(งานทะเบียน)

โทร. ๐ ๔๕๓๔ ๔๖๑๓

เจ้าจังหวัด.....
หัวหน้าฝ่าย.....
หัวหน้างาน..... ๒๖ ๐๓ ๖๖
พิมพ์/ตาม.....

๒๖๐๑

ด่วนที่สุด

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๕๕๑๕

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครอุบลราชธานี และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ลับ ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๑๙๕ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ลบ ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๓๙๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

ตามที่จังหวัดอุบลราชธานี ได้แจ้งมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้มาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าว มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติงานของทางราชการ และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้องในแนวทางเดียวกัน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบล ในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนคร สิริปริญญาพันธ์)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง(งานทะเบียน)

โทร. ๐ ๔๕๓๔ ๔๖๑๓

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๙

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามมาตราการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างอิง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๑๙ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/๓๙๙๖ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖
๓. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๖๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือระบบโปรแกรมปฏิบัติงาน

จำนวน ๒ ฉบับ

ตามที่สำนักทะเบียนกลาง ได้แจ้งมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้มาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าว มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติงานของทางราชการ และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้องในแนวทางเดียวกัน จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ ดังนี้

๑. การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ เมื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติยื่นคำร้องขอจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสองฯลฯ ให้ดำเนินการและพิจารณาคณะสมมติตามแนวทางหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๘/ว ๑๕๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติด้วยตนเอง โดยใช้ความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาโดยเฉพาะกลุ่มคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งเป็นคนไร้รัฐ (Stateless person) ไม่มีหลักฐานของประเทศใด ๆ ที่รับรองว่าเป็นคนในปกครองประเทศนั้น แต่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งอยู่ในประเทศไทย

๑.๒ รับคำร้องทั่วไปเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร (ท.ร. ๓๑) ในระบบงานทะเบียนราษฎร และสแกนเอกสารจัดเก็บในระบบ เอกสารที่จะจัดเก็บ ได้แก่ ๑) บันทึกการอนุมัติจัดทำทะเบียนประวัติฯ ๒) แบบสำรวจ (แบบ ๘๙) ๓) บันทึกการให้ถ้อยคำ (ป.ค. ๑๔) ของผู้ยื่นคำร้องขอและพยานบุคคล ๔) แผนผังที่อยู่ ๕) รูปถ่ายหน้าตรงที่เป็นปัจจุบัน (ไม่สวมหมวก หรือผ้าคลุม ไม่สวมแว่นตา) ๖) รูปถ่ายครอบครั้ว ทั้งนี้ หากไม่ดำเนินการสแกนเอกสารดังกล่าวจัดเก็บไว้ในระบบ จะไม่สามารถออกบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนได้

๑.๓ จัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานให้สำนักทะเบียนกลางเพื่อดำเนินการตรวจสอบและเปิดระบบฯ โดยสำนักทะเบียนกลางจะแจ้งผลการพิจารณาให้นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการต่อไป

๑.๔ สแกนรับคำร้องทั่วไปเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร (ท.ร. ๓๑) เพื่อตรวจสอบคำร้อง และหนังสือแจ้งการเปิดระบบจากสำนักทะเบียนกลางในระบบจัดเก็บเอกสาร แล้วดำเนินการกำหนด เลขประจำตัวให้กับผู้ยื่นคำร้องขอจัดทำทะเบียนประวัติฯ ต่อไป อนึ่ง หากระบบตรวจสอบพบว่าบุคคลผู้ยื่นคำร้อง ขอจัดทำทะเบียนประวัติฯ มีรายการซ้ำกับรายการฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ระบบจะไม่อนุญาตให้กำหนด เลขประจำตัวผู้ยื่นคำร้องขอจัดทำทะเบียนประวัติฯ สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นต้อง ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุการซ้ำซ้อน และยืนยันว่าผู้ยื่นคำร้องขอจัดทำ ทะเบียนประวัติฯ ไม่เคยมีรายการในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรมาก่อนแล้วสแกนเอกสารดังกล่าวจัดเก็บ ในระบบเพิ่มเติมเพื่อให้สำนักทะเบียนกลางพิจารณาเปิดระบบอีกครั้ง ✓

๑.๕ หากพบการทุจริตดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น รับผิดชอบ ระงับยับยั้งและแก้ไขปัญหาโดยด่วนที่สุด พร้อมทั้งรายงานให้สำนักทะเบียนกลาง ทราบโดยด่วน

๒. การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลที่มีอายุเกิน ๑๕ ปีขึ้นไป และยังไม่มียุทธการ จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน ยกเว้น บุคคลที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือบุคคลที่ได้รับ สัญชาติไทย

๒.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับเรื่องการขอมีบัตรของบุคคลผู้ขอมีบัตรครั้งแรกที่มี อายุเกิน ๑๕ ปีขึ้นไป และยังไม่มียุทธการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน ให้ตรวจสอบคุณสมบัติ เพื่อยืนยันการเป็นเจ้าของรายการของผู้ยื่นคำขอมีบัตร โดยการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน เช่น สูติบัตร สำเนา ทะเบียนนักเรียน ใบสุทธิ ประกาศนียบัตร หนังสือเดินทาง หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด เป็นต้น สอบปากคำผู้ยื่นคำขอ มีบัตรโดยเฉพาะประเด็นสาเหตุที่ไม่ได้ขอมีบัตรตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เจ้าบ้าน หรือพยานบุคคล ที่น่าเชื่อถือ (ปค. ๑๔) และเสนอผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การพิจารณาอนุญาต เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ

๒.๒ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นอนุญาตให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแล้ว ให้อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลและเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี รวบรวมเอกสารพร้อมความเห็นรายงาน กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) พร้อมทั้งไฟล์รูปถ่ายปัจจุบันของผู้ขอมีบัตร (ไม่สวมหมวก ผ้าคลุม ไม่สวมแว่นตา) เพื่อขอเปิดระบบการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

๒.๓ กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และแจ้งผลการพิจารณาให้อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลและเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี ทราบ เพื่อเปิดระบบ ให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับผู้ขอมีบัตร ทั้งนี้ หากกรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) ดำเนินการ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานแล้วพบว่า บุคคลดังกล่าวยังไม่สามารถจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ เนื่องจาก พบข้อสงสัยจะได้แจ้งให้อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลและเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี ทราบเพื่อดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงในประเด็นดังกล่าวต่อไป อนึ่ง เนื่องจากการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคล ที่มีอายุเกิน ๑๕ ปีขึ้นไปและยังไม่มียุทธการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน ในระบบไม่มีรูปถ่ายในอดีต และลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ขอมีบัตร เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเปรียบเทียบประกอบการพิจารณาได้ จึงต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการพิสูจน์ยืนยันตัวตนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ผู้ขอมีบัตรเป็นเจ้าของ รายการตามเลขประจำตัวประชาชนที่มาขอมีบัตรกับพนักงานเจ้าหน้าที่จริง ไม่ได้แอบอ้างเพื่อใช้รายการ ของบุคคลอื่นเพื่อมาขอจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแต่อย่างใด

๒.๔ หากพบการทุจริตดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา รับผิดชอบ ระงับยับยั้งและแก้ไขปัญหาโดยด่วนที่สุด พร้อมทั้งรายงาน ให้กรมการปกครองทราบโดยด่วน

/กรณี...

กรณีการเปิดระบบงานทะเบียนหรือการเปิดระบบให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้
สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการได้นั้น ถือเป็น การตรวจสอบในเบื้องต้นเท่านั้น
โดยไม่ใช่เป็นการยืนยันความถูกต้อง ซึ่งหากมีการกระทำความผิดโดยความผิดพลาดหรือโดยทุจริตเกิดขึ้น
ยังถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนผู้อนุมัติ/อนุญาตหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
ผู้อนุญาตให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนนั้น อนึ่ง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความถูกต้องได้จัดส่ง
คู่มือระบบโปรแกรมปฏิบัติงานมาพร้อมนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติ
โดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรชิต สัมพันธ์รัตน์)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนป้องกันและปราบปรามการทุจริต
การทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๙๓๖

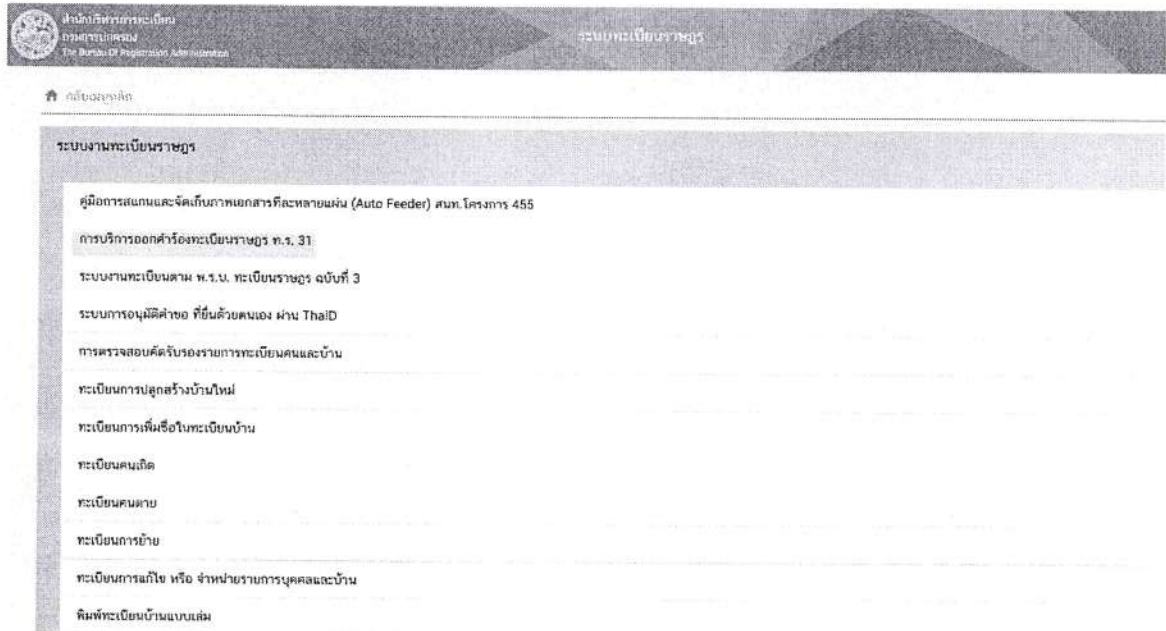
คู่มือระบบโปรแกรมปฏิบัติงาน

การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มีขั้นตอนดังนี้

๑. คำร้องทั่วไปเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร (ท.ร. 31)

๑.๑ เข้าเมนูระบบงานทะเบียนราษฎร เลือก ข้อ บริการออกคำร้องทะเบียนราษฎร ท.ร. 31

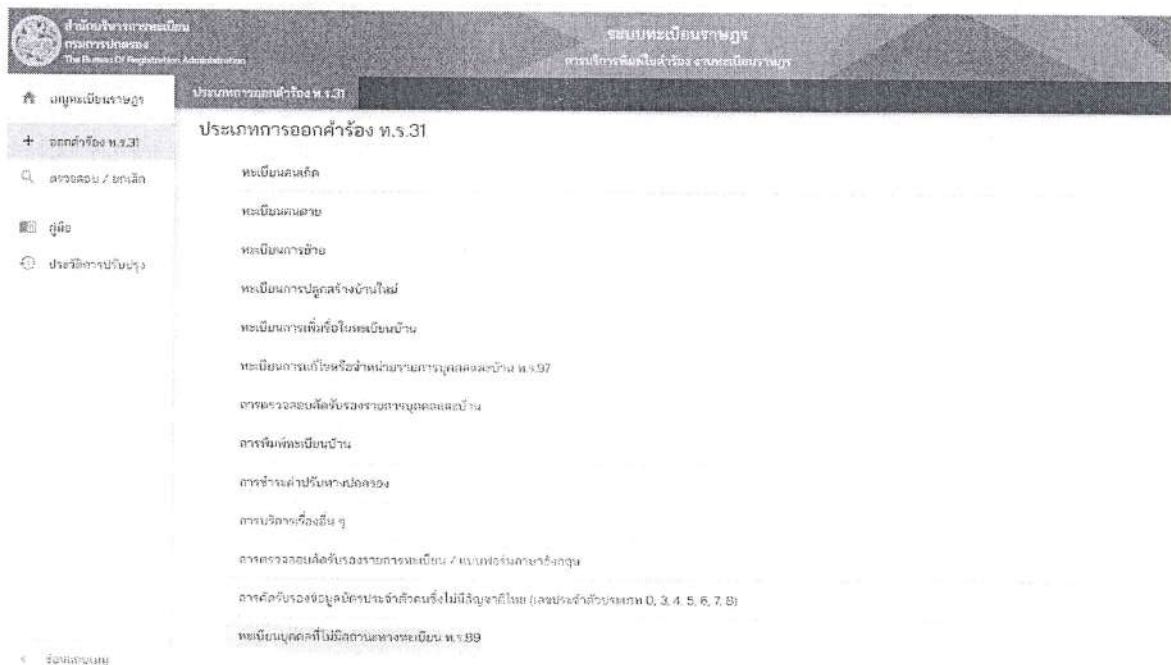
The screenshot shows the website interface for the Thai Registration Administration. At the top, there is a header with the logo and name of the organization. Below the header, there is a navigation menu with the following items:

- คู่มือของกรม
- ระบบทะเบียนราษฎร

The main content area is titled "ระบบงานทะเบียนราษฎร" and contains a list of services:

- คู่มือการลงทะเบียนและจัดเก็บภาพเอกสารศิลปะหลายหน้า (Auto Feeder) สนท. โครงการ 455
- การบริการออกคำร้องทะเบียนราษฎร ท.ร. 31
- ระบบงานทะเบียนตาม พ.ร.บ. ทะเบียนราษฎร ฉบับที่ 3
- ระบบการอนุมัติคำขอ ที่ยื่นด้วยตนเอง ผ่าน ThaiD
- การตรวจสอบคดีรับรองรายการทะเบียนคนและบ้าน
- ทะเบียนการปลูกสร้างบ้านใหม่
- ทะเบียนการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน
- ทะเบียนคนเกิด
- ทะเบียนคนตาย
- ทะเบียนการย้าย
- ทะเบียนการอภิเษก หรือ จำหน่ายรายการบุคคลและบ้าน
- พิมพ์ทะเบียนบ้านแบบเล่ม

๑.๒ เลือกประเภทการออกคำร้อง ท.ร. 31 ข้อ ทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ 89)

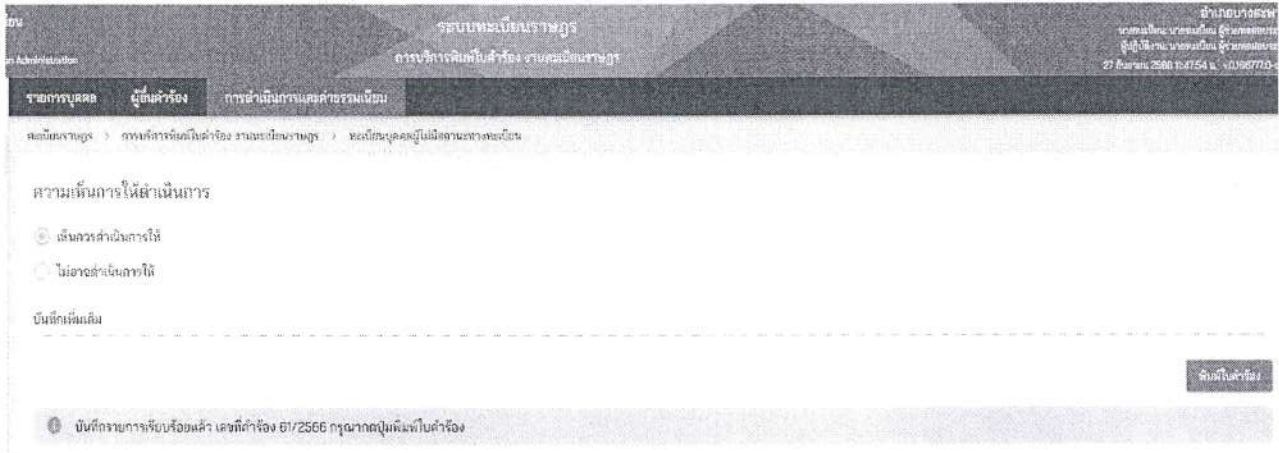
The screenshot shows the website interface for the Thai Registration Administration, specifically the selection of a registration type. The header is the same as in the previous screenshot. Below the header, there is a navigation menu with the following items:

- เมนูทะเบียนราษฎร
- บริการออกคำร้อง ท.ร. 31

The main content area is titled "ประเภทการออกคำร้อง ท.ร. 31" and contains a list of registration types:

- ทะเบียนคนเกิด
- ทะเบียนคนตาย
- ทะเบียนการย้าย
- ทะเบียนการปลูกสร้างบ้านใหม่
- ทะเบียนการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน
- ทะเบียนการอภิเษกหรือจำหน่ายรายการบุคคลและบ้าน น.ร.97
- การตรวจสอบคดีรับรองรายการทะเบียนคนและบ้าน
- การพิมพ์ทะเบียนบ้าน
- การชำระค่าปรับทางปกครอง
- การบริการเรื่องอื่น ๆ
- การตรวจสอบคดีรับรองรายการทะเบียน / แบบฟอร์มยื่นคำร้องต่างๆ
- การคัดเลือกรางวัลผู้บริจาคเงินบริจาคที่ไม่มีสัญชาติไทย (เลขประจำตัวประชาชน 0, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
- ทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ท.ร. 89

- ๑.๓ บันทึกข้อมูลรายละเอียดบุคคลที่ยื่นขอลงทะเบียน
- ๑.๔ บันทึกรายละเอียดผู้ยื่นคำร้อง
- ๑.๕ บันทึกความเห็นการให้ดำเนินการ

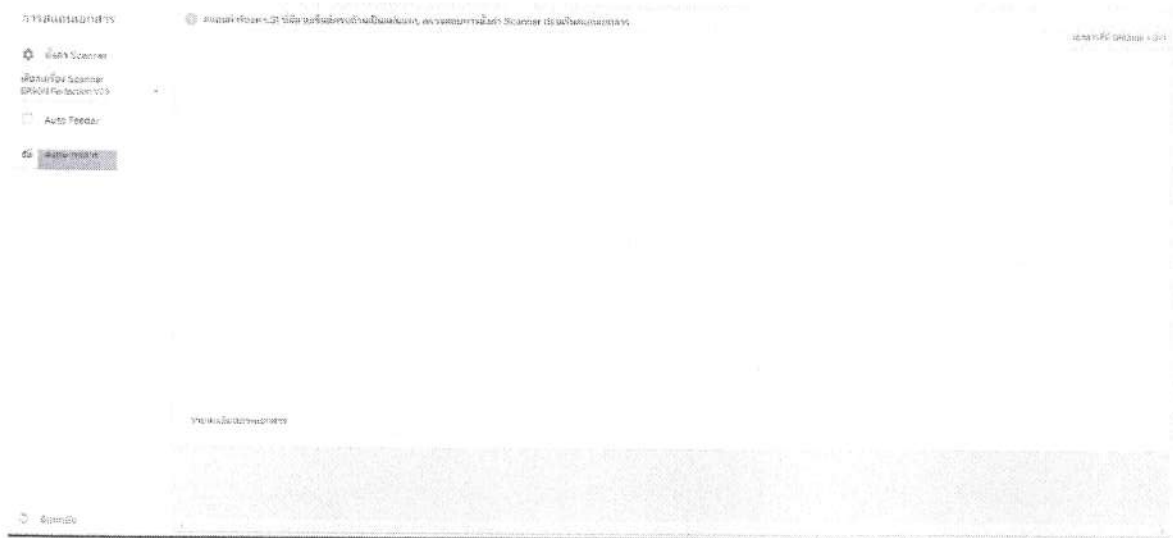
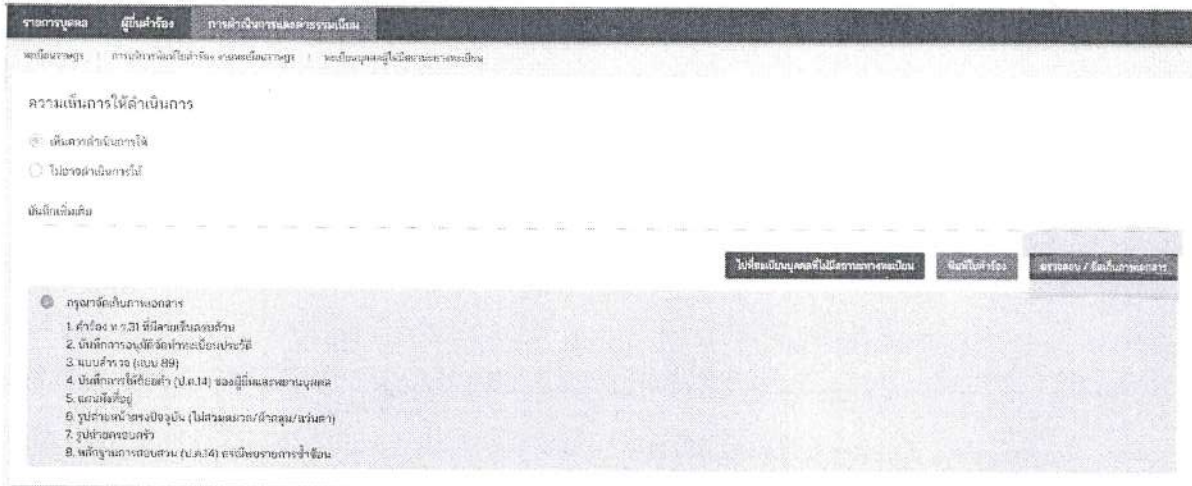
๑.๖ พิมพ์คำร้อง ท.ร. 31 ออกเครื่องพิมพ์

เมื่อพิมพ์เรียบร้อย ให้จัดเตรียมเอกสาร เพื่อจะจัดเก็บเอกสารต่อไป

๑.๗ จัดเก็บภาพเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเก็บเอกสารคำร้อง ท.ร. 31 ที่มีลายมือชื่อของผู้ยื่นคำร้องขอ เจ้าหน้าที่ ที่ออกคำร้อง และความเห็นนายทะเบียนพร้อมลายมือชื่อ

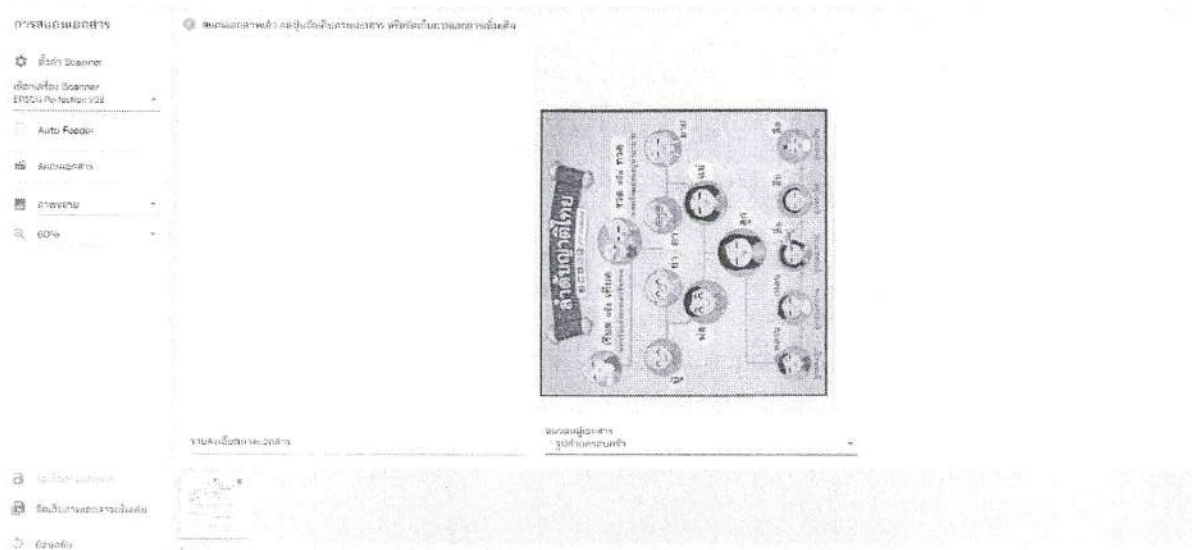
ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติด้วยตนเอง

กดปุ่ม สแกนเอกสาร เพื่อสแกนเอกสารคำร้อง ท.ร. 31 แผ่นแรก

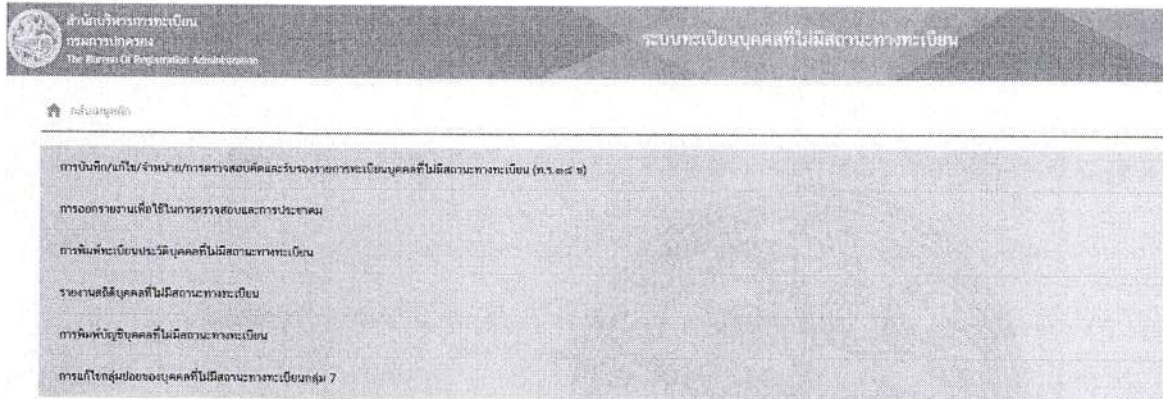
กดปุ่มจัดเก็บภาพเอกสารเพิ่มเติมเพื่อเก็บเข้าระบบ และให้กดปุ่มสแกนเอกสาร เพื่อสแกนเอกสารแผ่นต่อไป

เลือกหมวดหมู่เอกสาร และกดปุ่มจัดเก็บภาพเอกสารเพิ่มเติม และสแกนเอกสารอื่นๆ จนครบ

๒. การตรวจสอบสถานะของคำร้อง ท.ร. 31 ทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ 89)

๒.๑ เลือกเมนูบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เลือกข้อการบันทึก/แก้ไข.....

- กรณีสถานะ รอส่วนกลางพิจารณา ให้ติดต่อประสานกับทางส่วนกลางเพื่อตรวจสอบและพิจารณาให้กำหนดเลขก่อน หรือ กรณีคำร้อง ท.ร. 31 ไม่ถูกต้อง สามารถยกเลิกคำร้องได้ โดยคลิกที่ ช่องไม่อนุญาต
- กรณีที่ส่วนกลางพิจารณาเรียบร้อยแล้วให้ดูที่ ช่องอนุญาต จะเป็นสีเขียว สามารถคลิกเพื่อดำเนินการต่อไป

๒.๒ เลือกรายการคำร้องที่ต้องการ

ประเภทการลงทะเบียน

- ลงทะเบียนใหม่
- ลงทะเบียนเพิ่มเติม กรณีพบบุคคลหรือตัว แต่ไม่ใช่บุคคลเดียวกัน
- ลงทะเบียน (แก้ไขปัญหาคงเหลือที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ)

รายการคำร้อง ท.ร.31

ลำดับ	เลขที่คำร้อง	วันที่ออกคำร้อง	ผู้ยื่นคำร้อง	บุคคลที่ขอสมัคร	ประเภทของ	สถานะ	อนุมัติ	ไม่อนุมัติ
1	61/2566	27 ก.ย. 2566	นายประไพ สารวัตร	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	กลุ่ม 7 (0 หัวไป)	รอดำเนินการ	☒	☐

๒.๓ วางเอกสารคำร้อง ท.ร. 31 เพื่อสแกน ตรวจสอบข้อมูล ว่าเป็นรายการที่ต้องการ

ประเภทการลงทะเบียน

- ลงทะเบียนใหม่
- ลงทะเบียนเพิ่มเติม กรณีพบบุคคลหรือตัว แต่ไม่ใช่บุคคลเดียวกัน
- ลงทะเบียน (แก้ไขปัญหาคงเหลือที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ)

รายการคำร้อง ท.ร.31

ลำดับ	เลขที่คำร้อง	วันที่ออกคำร้อง
1	61/2566	27 ก.ย. 2566

การอนุญาตคำร้อง

เลขที่คำร้อง 61/2566
วันที่ออกคำร้อง 27 ก.ย. 2566
ผู้ยื่นคำร้อง นายประไพ สารวัตร
เลขประจำตัวประชาชนผู้ยื่นคำร้อง 3-7399-00475-44-3

การตั้งค่า Scanner
เลือกเครื่อง Scanner
EPSON Perfection V39

- วางเอกสารคำร้อง ท.ร.31 ที่มีลายเซ็นที่เครื่อง Scanner
- ตั้งค่า Scanner และกดปุ่มยืนยันเพื่อเริ่มสแกนเอกสาร

ใช่

๒.๔ บันทึกข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม แล้วกดตรวจสอบ

หน้าเว็บไซต์ระบบทะเบียนบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคการเมือง

ตรวจสอบข้อมูล

ตรวจสอบข้อมูล

แก้ไขแบบสำรวจ

วันที่สำรวจ : 27/10/2566

ข้อมูลผู้ลงทะเบียน

ลำดับรายชื่อ	ชื่อ	ชื่อจริง	ชื่อกลาง	ชื่อสกุล
1	นางสาว	สิริวิมล		ศิริกุล

ข้อมูลประจำตัว

เลขบัตรประชาชน	เลขบัตรประชาชน	เลขบัตรประชาชน	เลขบัตรประชาชน
10990	บุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคการเมือง	17099-02243-90-0	๑

ข้อมูลการลงคะแนน

ลำดับรายชื่อ	ชื่อ	ชื่อจริง	ชื่อกลาง	ชื่อสกุล
1	นางสาว	สิริวิมล		ศิริกุล

บันทึก

๒.๕ กรณี พบรายการซ้ำซ้อน

รายละเอียด

หน้าเว็บไซต์ระบบทะเบียนบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคการเมือง

พบรายการซ้ำซ้อน

มีชื่อใน พ.ร. 14 แล้ว

มีชื่อใน พ.ร. 13 แล้ว

มีชื่อในทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว

มีชื่อในทะเบียนบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคการเมืองแล้ว

รายการเลขประจำตัวประชาชนที่ตรวจสอบพบ : 1-7099-02243-90-0

พบบุคคลชื่อซ้ำ ทั้งหมด 2 รายการ ระบบจะทำการพิมพ์รายการบุคคลชื่อซ้ำ (แบบ 89/2)

คำแนะนำ : กรุณาใส่กระดาษในเครื่องพิมพ์ แล้วกดปุ่ม "พิมพ์"

พิมพ์

i บันทึกสำเร็จ

บันทึกข้อมูลในฐานะข้อมูลประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเรียบร้อย กรณีที่ตรวจสอบพบในภายหลัง ว่าบุคคลที่ทำการบันทึกข้อมูลนี้ มิได้เข้าช้อนกับบุคคลที่ตรวจสอบพบ ให้ทำการบันทึก "ลงทะเบียนเพิ่มเติม กรณีพบบุคคลชื่อซ้ำแต่ไม่ใช่บุคคลเดียวกัน" อีกครั้ง

ยืนยัน

- ๒.๖ ไม่พบรายการเข้าช้อนให้บันทึกรายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มเติมตามเอกสารแบบ 89 จนครบแล้ว กดปุ่มบันทึกเพื่อกำหนดเลขประจำตัวเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ (ไปต่อที่ ข้อ ๒.๑๑)
- ๒.๗ กรณีที่พบรายการเข้าช้อน และมีการสอบสวน ตรวจสอบยืนยันแล้วว่าไม่ใช่คนเดียวกัน ให้เลือกข้อ ลงทะเบียนเพิ่มเติม กรณีพบบุคคลชื่อซ้ำ แต่ไม่ใช่บุคคลเดียวกัน

รายการสำเร็จ

ประเภทการลงทะเบียน

ลงทะเบียนใหม่

ลงทะเบียนเพิ่มเติม กรณีพบบุคคลชื่อซ้ำแต่ไม่ใช่บุคคลเดียวกัน

ผิดทะเบียน (กรณีพบบุคคลในทะเบียนแล้วแต่จะลงทะเบียนซ้ำ)

รายการคำร้อง ท.ร.31

ลำดับ	เลขที่คำร้อง	วันที่ออกคำร้อง	ผู้ปฏิบัติงาน	บุคคลที่จะลงชื่อ	ประเภทกลุ่ม	สถานะ	อนุญาต	ไม่อนุญาต
1	58/2565	7 ก.ย. 2565	นางจางนที อินทร์เนนธา	นายวิชาญ ชูทอง	กลุ่ม 7 (0 ตัวไป)	รอส่งของแจ้งตรวจ	☒	☐
2	61/2565	27 ก.ย. 2565	นางพกณิชา ภู่อึ้งทองสมบูรณ์	ด.ญ.ศิริจันทร์ นาคู	กลุ่ม 7 (0 ตัวไป)	รอส่งของแจ้ง	☒	☐

- ๒.๘ เลือกรายการที่ส่วนกลางพิจารณา แล้ว โดยดูที่ช่อง อนุญาต จะมีเครื่องหมายสี่เหลี่ยม ให้คลิกที่เครื่องหมายเพื่อเข้าไปที่หน้าจอถัดไป

๒.๙ วางเอกสารคำร้อง ท.ร. 31 เพื่อสแกนเอกสารตรวจสอบคำร้อง

การอนุญาตคำร้อง

เลขที่คำร้อง 61/2566
วันที่ออกคำร้อง 27 ก.ย. 2566
ผู้ยื่นคำร้อง นายประไพ สารีรัก
เลขประจำตัวประชาชนผู้ยื่นคำร้อง 3-7399-00475-44-3

การตั้งค่า Scanner
เลือกเครื่อง Scanner
EPSON Perfection V39

---

i - วางเอกสารคำร้อง ท.ร.31 ที่มีลายเซ็นที่เครื่อง Scanner
- ตั้งค่า Scanner และกดปุ่มยืนยันเพื่อเริ่มสแกนเอกสาร

ปิด

๒.๑๐ ถ้ารายการถูกต้อง จะไปที่หน้าจอให้ตรวจสอบ

ลงทะเบียนเพิ่มเติม

ทะเบียนราษฎร > ลงทะเบียนเพิ่มเติม

ลงทะเบียนเพิ่มเติม กรณีพบบุคคลชื่อซ้ำ แต่ไม่ใช่บุคคลเดียวกัน

สำนักทะเบียนที่ลงทะเบียน	
* 7704	
เลขที่แบบสำรวจ	เลขที่แบบสำรวจ
* 256	* 61
เลขประจำตัวประชาชน	
* 1-7099-02243-90-0	

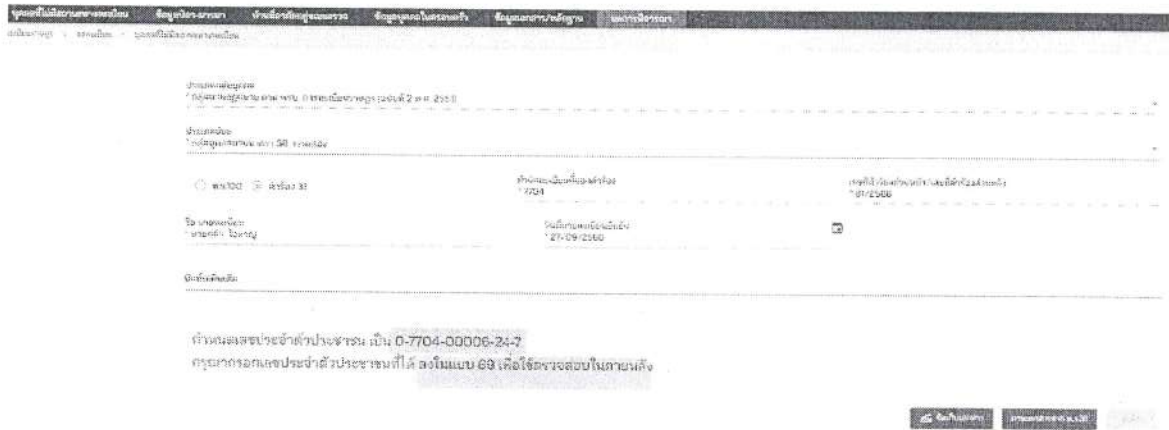
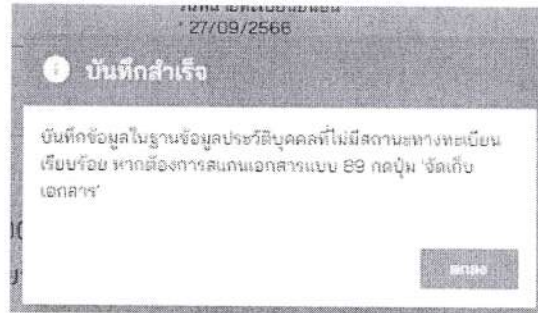
๒.๑๑ บันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ตามแบบ 89

ข้อมูลผู้มีประกันสุขภาพ	ข้อมูลบิดามารดา	ข้อมูลนักเรียน/นักศึกษา	ข้อมูลคู่สมรส/คู่สมรส	ข้อมูลสถานศึกษา
ชื่อผู้ประกันสุขภาพที่สำรวจ นางสาวสุวิมล 209	เลขที่บัตรประชาชน 91	วันที่เกิด 21/05/2500		
ประวัติการเจ็บป่วย (720) จำนวนผู้ป่วย ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2	ข้อมูลคนเลี้ยงดู ไม่มี	สถานศึกษา		
ชื่อผู้ดูแลกรณีเจ็บป่วย นางสาวสุวิมล 209	ชื่อผู้ ไม่มี			
ชื่อผู้ดูแลกรณีเจ็บป่วย นางสาวสุวิมล 209	ชื่อผู้ ไม่มี	โรงเรียน โรงเรียน	ชื่อผู้ ไม่มี	
สถานศึกษา โรงเรียน	สถานศึกษา โรงเรียน			
ชนิดการเจ็บป่วย ไม่มี	ชนิดการเจ็บป่วย ไม่มี			
สถานศึกษา โรงเรียน	สถานศึกษา โรงเรียน			
ชื่อผู้ดูแลกรณีเจ็บป่วย นางสาวสุวิมล 209	ชื่อผู้ ไม่มี	สถานศึกษา โรงเรียน		
ชื่อผู้ดูแลกรณีเจ็บป่วย นางสาวสุวิมล 209	ชื่อผู้ ไม่มี	สถานศึกษา โรงเรียน		

๒.๑๒ บันทึกผลการพิจารณา โดยเลือกกลุ่มย่อย และบันทึกชื่อนายทะเบียน และวันเดือนปีที่นายทะเบียน อนุมัติให้จัดทำทะเบียนประวัติฯ ตามบันทึกการอนุมัติให้จัดทำทะเบียนประวัติที่สแกนจัดเก็บในระบบ

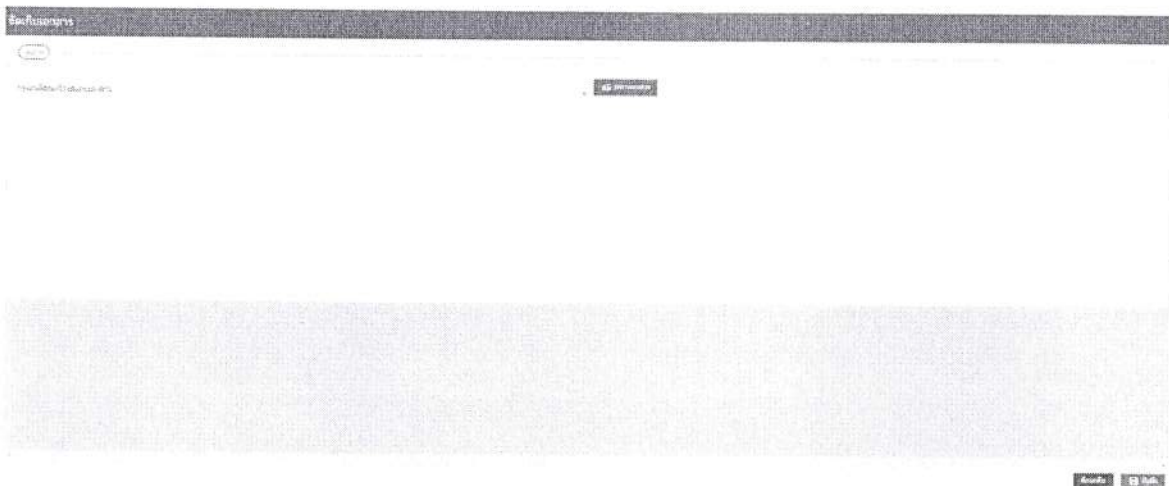
ข้อมูลผู้มีประกันสุขภาพ	ข้อมูลบิดามารดา	ข้อมูลนักเรียน/นักศึกษา	ข้อมูลคู่สมรส/คู่สมรส	ข้อมูลสถานศึกษา	ผลการพิจารณา
ชื่อผู้ประกันสุขภาพ นางสาวสุวิมล 209	เลขที่บัตรประชาชน 91	วันที่เกิด 21/05/2500			
ประวัติการเจ็บป่วย (720) จำนวนผู้ป่วย ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2	ข้อมูลคนเลี้ยงดู ไม่มี	สถานศึกษา			
ชื่อผู้ดูแลกรณีเจ็บป่วย นางสาวสุวิมล 209	ชื่อผู้ ไม่มี				
ชื่อผู้ดูแลกรณีเจ็บป่วย นางสาวสุวิมล 209	ชื่อผู้ ไม่มี	โรงเรียน โรงเรียน	ชื่อผู้ ไม่มี		
สถานศึกษา โรงเรียน	สถานศึกษา โรงเรียน				
ชนิดการเจ็บป่วย ไม่มี	ชนิดการเจ็บป่วย ไม่มี				
สถานศึกษา โรงเรียน	สถานศึกษา โรงเรียน				
ชื่อผู้ดูแลกรณีเจ็บป่วย นางสาวสุวิมล 209	ชื่อผู้ ไม่มี	สถานศึกษา โรงเรียน			
ชื่อผู้ดูแลกรณีเจ็บป่วย นางสาวสุวิมล 209	ชื่อผู้ ไม่มี	สถานศึกษา โรงเรียน			

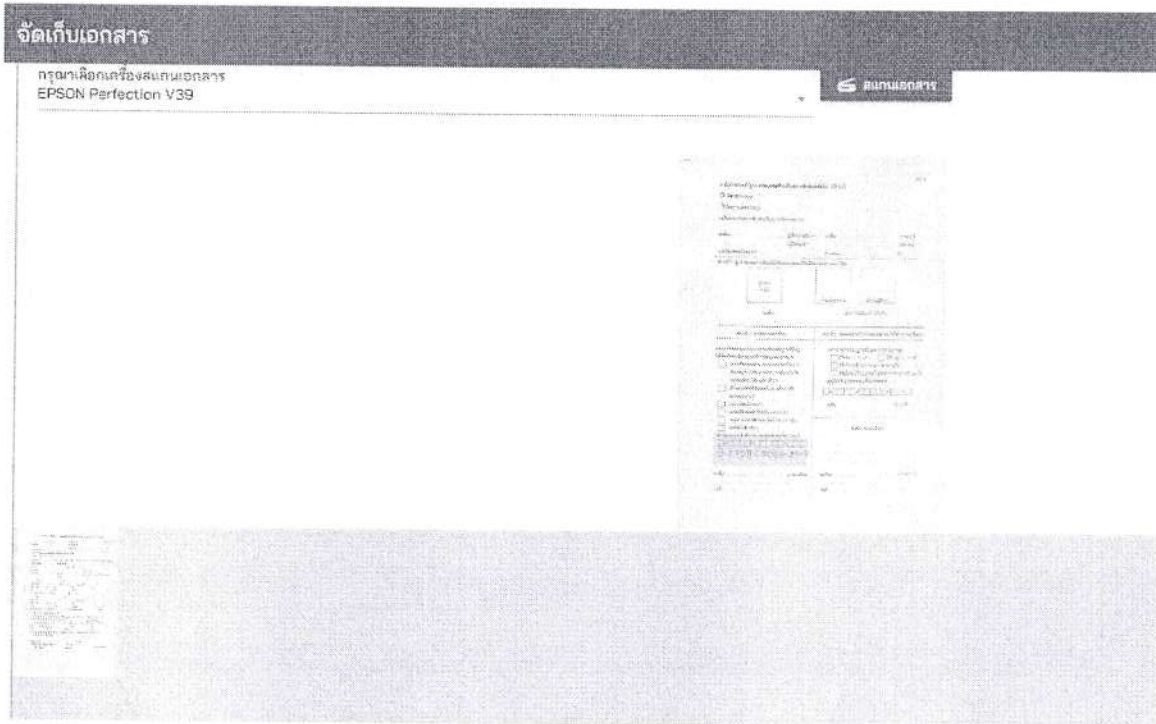
๒.๑๓ กำหนดเลขประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน โดยกดปุ่มบันทึก

ให้กรอกเลขประจำตัวที่ได้ ลงในแบบ 89 เพื่อจะได้ทำการจัดเก็บเอกสารแบบ 89 ในระบบต่อไป

๒.๑๔ จัดเก็บเอกสาร แบบ 89

เมื่อสแกนและจัดเก็บเอกสารแบบ 89 เรียบร้อย ให้กดบันทึก เมื่อขึ้นข้อความว่าจัดเก็บเอกสารเรียบร้อยแล้ว กดตกลง เพื่อกลับมาหน้าจอก่อนหน้า

๒.๑๕ การตรวจสอบภาพเอกสารจากคำร้อง ท.ร. 31 เป็นการดูภาพเอกสารที่มีการจัดเก็บมาจากระบบ คำร้อง ท.ร. 31

บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน	ชื่อผู้บิดา-มารดา	บ้านที่อาศัยอยู่ขณะตรวจ	ข้อมูลบุคคลในครอบครัว	ข้อมูลเอกสาร/หลักฐาน	ผลการพิจารณา
ประเภทกลุ่มบุคคล * กลุ่มสามัญชนชาย อาน พรบ, การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551)					
ประเภทอาชีพ * กลุ่มบุคคลตามมาตรา 38 วรรคสอง					
ท.ร.100	คำร้อง 31	สำนักทะเบียนถือถนัดคำร้อง * 7704	เลขที่สำร้องส่วนต้น/เลขที่คำร้องส่วนหลัง * 61/2508		
ชื่อ นายทะเบียน * นายกล้า ไชยทอง	วันที่นายทะเบียนยื่น * 27/05/2508				
บันทึกเพิ่มเติม					
กำหนดเลขประจำตัวประชาชน เป็น 0-7704-00006-24-7 กรณีการออกเลขประจำตัวประชาชนที่ได้ ลงในแบบ 89 เพื่อใช้ตรวจสอบในภายหลัง					
← ย้อนเอกสาร ภาพเอกสาร ท.ร.31					

การแสดงผลเอกสาร

- ภาพขยาย
- 100%
- พิมพ์เอกสาร

The image shows a scanned document from the Thai government. At the top, there is a QR code and the text 'คำร้องยื่นทะเบียนราษฎร' (Registration Application). Below this, there are several lines of text, including 'ประเภทสามัญชนชาย อาน พรบ, การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551)' and 'กลุ่มบุคคลตามมาตรา 38 วรรคสอง'. There are also official stamps and signatures. At the bottom, there is a section for 'การแสดงผลเอกสาร' (Document Display) with options for 'ภาพขยาย' (Zoom), '100%', and 'พิมพ์เอกสาร' (Print Document).

๓. การตรวจสอบคำร้อง ท.ร. 31

๓.๑ กรณีที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

รายละเอียดคำร้อง   รายการบุคคล   ผู้ยื่นคำร้อง   การดำเนินการและค่าธรรมเนียม

ทะเบียนราษฎร > การบริการคำร้องในคำร้อง งานทะเบียนราษฎร > ทะเบียนบุคคลที่ไม่ถือสัญชาติไทย

รายละเอียดคำร้อง

เลขที่คำร้อง 16/2566	วันที่ออกคำร้อง 26 ก.ย. 2566
ประเภทคำร้อง การลงทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานภาพทะเบียน	สถานะคำร้อง ผ่านการแล้ว
ผู้ยื่นคำร้อง นางนิต ธรรมประจักษ์	
นายทะเบียน ว่าที่ ร.ต.หญิง ปิ่น สามพวงบุญ	
เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำร้อง นายทะเบียน ผู้ช่วยสอบสวน	

ติดต่อในคำร้อง   ตรวจสอบ / จัดเป็นภาคเอกสาร

๓.๒ กรณีที่สำนักทะเบียนกลางไม่พิจารณาให้ลงทะเบียน

สำนักทะเบียนกลาง
กรมการปกครอง
The Bureau of Registration Administration

ระบบทะเบียนราษฎร
การบริการคำร้องในคำร้อง งานทะเบียนราษฎร

งานทะเบียนราษฎร

ทะเบียนราษฎร > การบริการคำร้องในคำร้อง งานทะเบียนราษฎร > ทะเบียนบุคคลที่ไม่ถือสัญชาติไทย

รายละเอียดคำร้อง

เลขที่คำร้อง 18/2566	วันที่ออกคำร้อง 26 ก.ย. 2566
ประเภทคำร้อง การลงทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานภาพทะเบียน	สถานะคำร้อง ไม่ถือทะเบียนสถานภาพบุคคล เมื่อ 26 ก.ย. 2566
ผู้ยื่นคำร้อง นายประไพ สรรค์	เจ้าหน้าที่นายทะเบียนผู้ออกคำร้อง นายทะเบียน ผู้ช่วยสอบสวน
นายทะเบียน ว่าที่ ร.ต.หญิง ปิ่น สามพวงบุญ	
เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำร้อง นายทะเบียน ผู้ช่วยสอบสวน	
หมายเหตุ เนื่องจากไม่ถูกต้องวิธี	

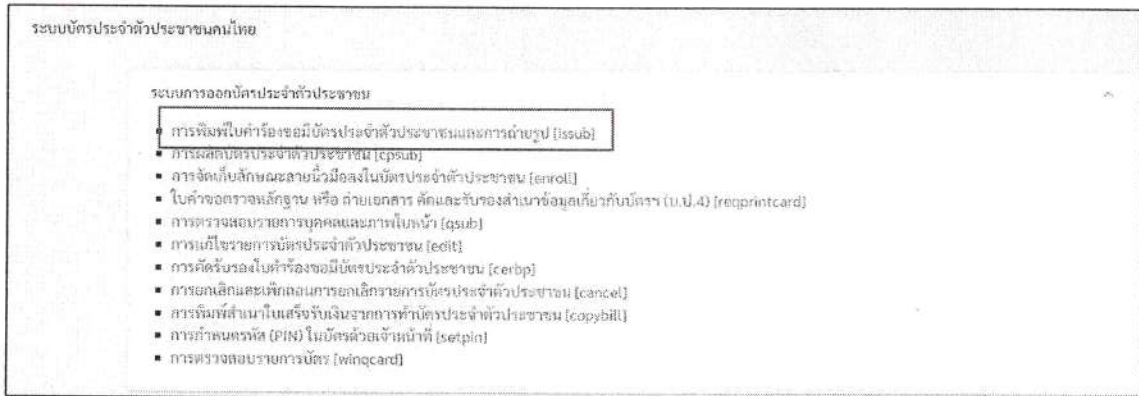
ติดต่อในคำร้อง   ตรวจสอบ / จัดเป็นภาคเอกสาร

ระบบบัตรประจำตัวประชาชน

การออกคำร้องขอมีบัตรประจำตัวประชาชน กรณีผู้ขอมีบัตรมีอายุ 15 ปีขึ้นไป

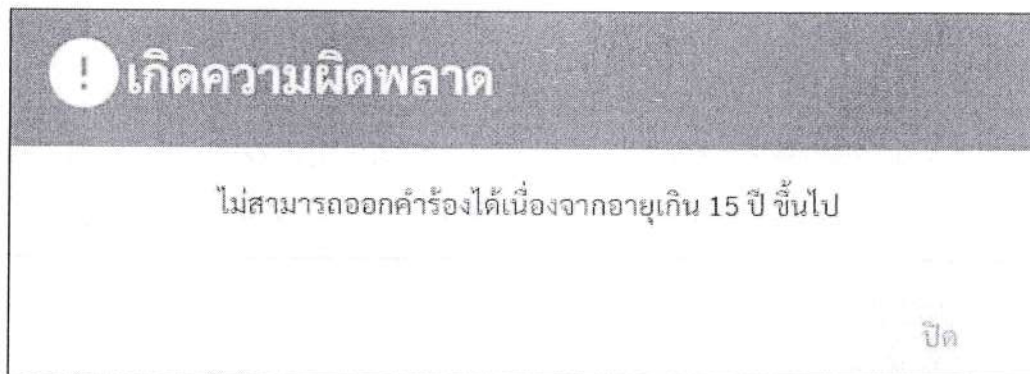
1. เมนูการเข้าใช้งาน

2. โปรแกรมการพิมพ์ใบคำร้องขอบัตรประจำตัวประชาชนและการถ่ายรูป (บ.ป.1)

3. ระบุหมายเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบแจ้งเตือน

แบบคำร้องขอทำบัตรประจำตัวประชาชน กรณีคนไทยอายุเกิน ๑๕ ปีขึ้นไปและยังไม่ได้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน
วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. กรณียื่นด้วยตนเอง ข้อมูลบุคคลผู้ยื่นคำขอมีบัตร

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ถนน.....
ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....
สาเหตุที่ยังไม่ได้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน .....

๒. กรณียื่นคำขอมีบัตรแทน สำหรับบุคคลที่ไม่สามารถยื่นคำขอมีบัตรด้วยตนเองได้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ถนน.....
ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ข้อมูลผู้ขอมีบัตร ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน.....ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่บ้าน.....หมู่ที่.....
ถนน.....ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....
สาเหตุที่ยังไม่ได้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน .....

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

เอกสารประกอบการพิจารณา

- สติบัตร
- เอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้.....
- บันทึกการสอบสวนผู้ยื่นคำขอมีบัตร/ผู้มีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนและพยานบุคคล หรือเจ้าบ้าน หรือบุคคล
ผู้นำเชื้อถือ (ปค.๑๔)
- ภาพถ่ายหน้าตรงที่เป็นปัจจุบัน (ไม่สวมหมวก หรือผ้าคลุม ไม่สวมแว่นตา)
(จัดส่งให้ส่วนกลางผ่านทาง E-mail : RICPSoffice.bora@gmail.com)

๓. ความเห็นของเจ้าหน้าที่.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....

๔. ความเห็นผู้บังคับบัญชา/พนักงานเจ้าหน้าที่

.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....

ว.ป.๕.
๒๐๖๖

ปกครอ
๑๐๖

ลับ

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
เลขรับ ๓๑๑
วันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๖๖

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๑๙

พิทการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี
(กลุ่มงานความมั่นคง)
กระทรวงมหาดไทย
เลขที่รับ ๑๒
ถนนอิสรภาพ ๗๗ ม. ๑๐ ๒๑๐
วันที่ ๑๐ ส.ค. ๒๕๖๖
เวลา

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๑๕๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓
- ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๘/ว ๕๘๗๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

พิทการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี
(กลุ่มงานปกครอง)
เลขที่รับ ๘๒
วันที่ ๑๖ ส.ค. ๒๕๖๖
เวลา ๑๐:๓๖

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติในการป้องกันมิให้มีการดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนโดยมิชอบ รวมถึงคุณสมบัติของบุคคลที่สามารถขอจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนหรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และเน้นย้ำนายทะเบียนของสำนักทะเบียนทุกแห่งปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนหรือบุคคลประเภท ๐ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ฯ โดยเฉพาะการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ยื่นคำร้องให้เป็นไปตามที่กรมการปกครอง หรือสำนักทะเบียนกลาง ได้มีหนังสือแจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติ นั้น

จากการตรวจพบการทุจริตการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ หลายสำนักทะเบียน ประกอบกับการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วน ภายใต้อาณัติของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ฯ ให้แก่บุคคลที่มีคุณสมบัติ และมีความละเอียดรอบคอบรัดกุมมากยิ่งขึ้น และเป็นการป้องกันการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน จึงได้กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การควบคุมการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๑ เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบเอกสารหลักฐานและคุณสมบัติของผู้ยื่นคำร้อง สอบปากคำผู้ยื่น และพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ เสนอนายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น พิจารณาแล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญและตรวจพบการทุจริตเป็นจำนวนมาก

๑.๒ จัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานให้สำนักทะเบียนกลาง เพื่อดำเนินการเปิดระบบการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

/ ๑.๓ เมื่อได้รับ...

ลับ

๑.๓ เมื่อได้รับแจ้งการเปิดระบบจากสำนักทะเบียนกลาง ให้ดำเนินการกำหนดเลขประจำตัว และสแกนเอกสารการจัดทำทะเบียนประวัติฯ จัดเก็บไว้ในระบบ ก่อนการจัดทำบัตรประจำตัว โดยเอกสารที่จะ จัดเก็บได้แก่ ๑) บันทึกการอนุมัติจัดทำทะเบียนประวัติฯ ๒) แบบสำรวจ (แบบ ๘๙) ๓) บันทึกการให้ถ้อยคำ (ป.ค. ๑๔) ของผู้ยื่นคำขอและพยานบุคคล ๔) แผนผังที่อยู่ ๕) รูปถ่ายครอบครัว และ ๖) หากพบว่าผู้ขอมีรายการ ชำ้ซ้อนต้องเพิ่มเติมหลักฐานการสอบสวน (ป.ค. ๑๔) ให้ทราบถึงสาเหตุการซ้ำซ้อน

๑.๔ หากไม่ดำเนินการสแกนเอกสารตามข้อ ๑.๓ จัดเก็บไว้ในระบบ จะไม่สามารถออกบัตร ประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนได้

๑.๕ หากพบการทุจริตดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้นายอำเภอ นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น รีบตรวจสอบ ระงับยับยั้งและแก้ไขปัญหาโดยด่วนที่สุด พร้อมทั้งรายงาน ให้สำนักทะเบียนกลาง ทราบโดยด่วน

๒. การควบคุมการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน

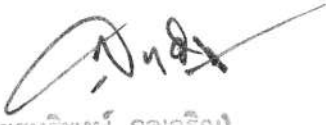
๒.๑ สำนักทะเบียนกลาง จะทำการถือรายการบุคคลที่ไม่มีความเคลื่อนไหวทางทะเบียน และบัตรประจำตัวประชาชนเป็นเวลาตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป หากมีผู้ยื่นคำร้องขอคืนรายการ สำนักทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ต้องรวบรวมเอกสารพร้อมความเห็นรายงานสำนักทะเบียนกลาง เพื่อขอปลดถือรายการบุคคล

๒.๒ การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลที่มีอายุเกิน ๑๕ ปี ขึ้นไป โดยไม่มี รายการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน อำเภอ เทศบาลและเมืองพัทยา ต้องรวบรวมเอกสาร พร้อมความเห็นรายงานสำนักทะเบียนกลาง เพื่อขอเปิดระบบการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ยกเว้น บุคคลที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน หรือบุคคลที่ได้รับสัญชาติไทย

๓. กรณีการปลดถือระบบงานทะเบียนของสำนักทะเบียนกลาง เพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการได้นั้น ถือเป็น การตรวจสอบในเบื้องต้นเท่านั้น โดยไม่ใช่เป็นการยืนยันความถูกต้อง ซึ่งหากมีการกระทำความผิดโดยความผิดพลาดหรือโดยทุจริตเกิดขึ้น ยังถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบ ของเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนผู้อนุมัติ/อนุญาตให้ดำเนินการนั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียน และบัตรประจำตัว ประชาชน ให้อำเภอ เทศบาลและเมืองพัทยา ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนป้องกันและปราบปรามการทุจริต
การทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๙๓๗

ด่วนที่สุด

- คู่ฉบับ -

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๖๑๐

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหสถานานะบุคคลและสัญชาติกรณีเด็กและบุคคลไร้รากเหง้า

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครอุบลราชธานี
และนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๖๑๐ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว๑๑๖๘๒ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒
จำนวน ๔ ฉบับ

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยพระราชบัญญัติทางทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กและบุคคลที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง หรือที่เรียกว่า “คนไร้รากเหง้า” ทั้งผู้ที่อยู่หรือเคยอยู่หรือไม่เคยอยู่ในอุปการะของสถานสงเคราะห์ และไม่สามารถแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังไม่มีแนวทางแก้ไขปัญหตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่แล้ว โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวที่มีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด สามารถยื่นขอมีสัญชาติไทยได้ นั้น

กรมการปกครองแจ้งว่า ได้พิจารณาเห็นว่าคนไร้รากเหง้าในประเทศไทยประกอบด้วย (๑) คนที่พิสูจน์ได้ว่าเกิดในประเทศไทย (๒) คนที่เกิดต่างประเทศ และ (๓) คนที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหสถานานะบุคคลและสัญชาติแตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้อง ในแนวทางเดียวกัน จึงได้แจ้งชักซ้อมเจ้าหน้าที่ในส่วนของจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหสถานานะบุคคลและสัญชาติในกรณีเด็กและบุคคลไร้รากเหง้า รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบล ในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกริกชัย ผ่องแผ้ว)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๒

จ.จังหวัด (นายอดิศักดิ์ นวลศิริ)
หัวหน้าฝ่าย .....
หัวหน้างาน .....
จังหวัด/อำเภอ .....
วันที่/เวลา 16/05/62

ด่วนที่สุด

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๖๐๐

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติกรณีเด็กและบุคคลไร้รากเหง้า

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครอุบลราชธานี
และนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๒๓๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว๑๑๖๘๒ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒
จำนวน ๔ ฉบับ

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยพระราชบัญญัติทางทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กและบุคคลที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง หรือที่เรียกว่า “คนไร้รากเหง้า” ทั้งผู้ที่อยู่หรือเคยอยู่หรือไม่เคยอยู่ในอุปการะของสถานสงเคราะห์ และไม่สามารถแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน เนื่องจากไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังไม่มีแนวทางแก้ไขปัญหาคงกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่แล้ว โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวที่มีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกาศกำหนด สามารถยื่นขอมีสัญชาติไทยได้ นั้น

กรมการปกครองแจ้งว่า ได้พิจารณาเห็นว่าคนไร้รากเหง้าในประเทศไทยประกอบด้วย (๑) คนที่พิสูจน์ได้ว่าเกิดในประเทศไทย (๒) คนที่เกิดต่างประเทศ และ (๓) คนที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติแตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้อง ในแนวทางเดียวกัน จึงได้แจ้งชักชวนเจ้าหน้าที่ในส่วนของจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหามาตรฐานบุคคลและสัญชาติในกรณีเด็กและบุคคลไร้รากเหง้า รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบล ในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกริกชัย ผ่องแผ้ว)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๒

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๑๑๖๘๒

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติกรณีเด็กและบุคคลไร้รากเหง้า
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร
อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๖๗๕ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒
สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนภูมิแนวทางการแก้ไขปัญหา

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กและบุคคลที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง หรือที่เรียกว่า “คนไร้รากเหง้า” ทั้งผู้ที่อยู่หรือเคยอยู่หรือไม่เคยอยู่ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์ และไม่สามารถแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังไม่มีแนวทางแก้ไขปัญหาตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่แล้ว โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวที่มีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด สามารถยื่นขอมีสัญชาติไทยได้ นั้น

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่าคนไร้รากเหง้าในประเทศไทยประกอบด้วย (๑) คนที่พิสูจน์ได้ว่าเกิดในประเทศไทย (๒) คนที่เกิดต่างประเทศ และ (๓) คนที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติแตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้อง ในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครแจ้งชักซ้อมเจ้าหน้าที่ทั้งในส่วน of จังหวัด กรุงเทพมหานคร อำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

ก. กรณีคนไร้รากเหง้าที่พิสูจน์ได้ว่าเกิดในประเทศไทย เช่น เด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาที่ถูกทอดทิ้งไว้ในสถานพยาบาลที่เด็กเกิด หรือเด็กแรกเกิดที่ถูกพบในสถานที่ต่างๆ ซึ่งโดยสภาพการณ์ทั่วไปแล้วไม่อาจพิจารณาได้ว่าเด็กนั้นเป็นผู้ที่เกิดต่างประเทศ อาทิ เด็กแรกเกิดถูกพบตัวในย่านชุมชนของอำเภอเมืองสมุทรปราการ ย่อมไม่อาจพิจารณาได้ว่าเด็กนั้นเป็นผู้ที่เกิดในประเทศเมียนมา ลาว กัมพูชา หรือประเทศอื่นใด ซึ่งจะแตกต่างกับเด็กแรกเกิดที่ถูกพบตัวบริเวณชายแดนอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าเด็กอาจจะเกิดในประเทศไทยหรือเกิดในประเทศเมียนมา โดยคนไร้รากเหง้ากลุ่มนี้จะแบ่งเป็น ๒ กลุ่มย่อย ได้แก่

ก.๑ คนไร้รากเหง้าที่ไม่ปรากฏข้อมูลของบิดาและมารดา โดยเฉพาะข้อมูลทะเบียนราษฎรและสัญชาติ ทำให้ไม่อาจทราบได้ว่าบิดาและมารดาของเด็กเป็นใคร มีตัวตนอยู่จริงหรือไม่ และมีสัญชาติอะไร เช่น เด็กที่ถูกทอดทิ้งไว้ในสถานพยาบาลที่เด็กเกิด เมื่อนำข้อมูลของบิดาและมารดาที่แจ้งไว้ต่อเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลตามที่ปรากฏในหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๑/๑ ไปตรวจค้นจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้วไม่พบรายการของบุคคลดังกล่าว หรือกรณีบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กซึ่งต่อมาบิดา มารดา หรือผู้จ้างได้ทอดทิ้งไปติดตามตัวไม่ได้ โดยผู้รับจ้างไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับบิดาและมารดาของเด็ก เป็นต้น กรณีดังกล่าว นายทะเบียนไม่อาจสันนิษฐานว่าบิดาและมารดาของเด็กกลุ่มนี้เป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เนื่องจากจะเป็นการสันนิษฐานที่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เกิดประโยชน์แก่เด็ก และไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ดังนั้น วิธีการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการ ดังนี้

/(๑) ถ้าเด็ก...

(๑) ถ้าเด็กยังไม่ได้รับการแจ้งเกิดและไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ ในสถานะผู้มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ถ้าเด็กได้รับการกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว ไม่ว่าจะเป็นคนประเภท ๖ ประเภท ๗ หรือประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (๐ กลุ่ม ๐๐) หรือประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงสถานะทางทะเบียนราษฎร เป็นผู้มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามแนวทางที่สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งไว้แล้ว โดยถ้าเด็กไม่มีหลักฐานการเกิด (สูติบัตร) ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ เพื่อใช้แทนสูติบัตร

ก.๒ คนไร้รากเหง้าที่ปรากฏข้อมูลของบิดาและมารดา โดยเฉพาะข้อมูลทะเบียนราษฎรและสัญชาติ ทำให้ทราบได้ว่าบิดาและมารดาของเด็กเป็นใคร มีสัญชาติอะไร เช่น เด็กที่มารดาเสียชีวิตตั้งแต่เด็กยังวัยเยาว์ บิดาทอดทิ้งไป โดยผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าบิดาและมารดาของเด็กเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย หรือเด็กที่อยู่ในการอุปการะของมูลนิธิโดยมีบิดามารดาเป็นบุคคลบนพื้นที่สูงซึ่งทอดทิ้งเด็กไปและติดตามตัวไม่ได้ เป็นต้น กรณีดังกล่าว นายทะเบียนสามารถสันนิษฐานได้ว่าบิดาและมารดาของเด็กกลุ่มนี้เป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งจะทำให้เด็กที่เกิดในประเทศไทยไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ วิธีการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าเด็กยังไม่ได้รับการแจ้งเกิดและไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดในสถานะคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ขึ้นอยู่กับสถานะของบิดามารดา และถ้าเป็นผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ อาศัยอยู่ต่อเนื่องในประเทศไทย และมีความประพฤติดี ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าเป็นผู้ที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมา และมีคุณสมบัติที่จะได้รับสัญชาติไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ กล่าวคือ เกิดและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี กำลังศึกษาเล่าเรียนหรือเรียนจบการศึกษาแล้ว และมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดามารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

(๒) ถ้าเด็กได้รับการกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว ไม่ว่าจะเป็นคนประเภท ๖ ประเภท ๗ หรือประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (๐ กลุ่ม ๐๐) หรือประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ โดยถ้าเด็กเป็นบุคคลที่ไม่มีหลักฐานการเกิด (สูติบัตร) ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องเพื่อขอหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ก่อน และถ้าเป็นผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ อาศัยอยู่ต่อเนื่องในประเทศไทย และมีความประพฤติดี ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าเป็นผู้ที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมา และมีคุณสมบัติที่จะได้รับสัญชาติไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ กล่าวคือ เกิดและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี กำลังศึกษาเล่าเรียนหรือเรียนจบการศึกษาแล้ว และมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้า ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง เช่นเดียวกับกรณีตาม (๑)

ทั้งนี้ การขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ฯลฯ ของเด็กตาม (๑) และ (๒) อาจใช้เงื่อนไขการเป็นบุตรบุญธรรมของคนสัญชาติไทยก็ได้ โดยไม่ต้องมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้า แต่จะต้องมีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมตามกฎหมาย และเด็กจะต้องอาศัยอยู่กับครอบครัวของคนไทยที่รับเป็นบุตรบุญธรรมไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือถ้าเด็กเป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศ เช่นกรณีของนายหม่องทองดี ก็สามารถใช้นเงื่อนไขดังกล่าวในการขอมีสัญชาติไทย โดยไม่ต้องมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้า แต่จะต้องมีหนังสือรับรองผลงานการทำคุณประโยชน์ที่ออกให้โดยส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการทำคุณประโยชน์ดังกล่าวด้วย ซึ่งการขอมีสัญชาติไทยตามเงื่อนไขดังกล่าวนี้ จะต้องยื่นเรื่องให้อธิบดีกรมการปกครองพิจารณาเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องขอมีสัญชาติไทยก่อนที่ผู้ขอจะเรียนจบปริญญาตรี และจะยื่นคำขอมีสัญชาติไทยได้ต่อเมื่อได้รับแจ้งผลการพิจารณาเหตุจำเป็นและอนุญาตให้ขอมีสัญชาติไทยได้

ข. กรณีคนไร้รากเหง้าที่ไม่ได้เกิดในประเทศไทย เช่น บุตรของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เดินทางเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยพร้อมกับบิดามารดา และถูกทอดทิ้งไปตั้งแต่วัยเยาว์ หรือเด็กต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทยแล้วพลัดหลงจากบิดามารดา เป็นต้น วิธีการแก้ไขปัญหสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าเด็กยังไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และขอมีบัตรประจำตัวเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงตนก่อนส่วนการขอสัญชาติไทย จะต้องใช้วิธีการขอแปลงสัญชาติตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๒/๑ แล้วแต่กรณี โดยก่อนที่จะขอแปลงสัญชาติจะต้องเริ่มจากการขอมีสถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่) ซึ่งเด็กกลุ่มนี้จำเป็นต้องมีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์การให้สถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีเรื่องดังกล่าว

(๒) ถ้าเด็กมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว โดยเป็นกลุ่มคนที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติตามมติคณะรัฐมนตรี เช่น คนไร้รากเหง้าตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (บุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙) เป็นต้น เด็กกลุ่มนี้จะได้รับสิทธิให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวเพื่อรอส่งกลับ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่วนการขอมีสถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและการขอมีสัญชาติไทย ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับเด็กกลุ่ม (๑)

ค. กรณีคนไร้รากเหง้าที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ เช่น เด็กเร่ร่อนหรือเด็กที่พลัดหลงจากผู้ปกครองและไม่สามารถแจ้งข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของบ้านที่อยู่อาศัย ข้อมูลตามหลักฐานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับบิดามารดาและญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร มีการโยกย้ายถิ่นที่อยู่บ่อยครั้งหรือมีที่อยู่อาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง หรือบุคคลที่ติดตามบิดามารดาไปอยู่ท้องที่อื่นตั้งแต่ยังไร้เดียงสา ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการเกิดของตน หรือเด็กที่ถูกลักพาตัวไปจากผู้ปกครองเป็นเวลานาน ติดตามหาบิดามารดาไม่พบ เป็นต้น โดยบุคคลในสถานการณ์ดังกล่าวมักประสบปัญหาการขาดพยานหลักฐานที่สามารถยืนยันหรือพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ วิธีการแก้ไขปัญหสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กหรือบุคคลกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าเด็กยังไม่ได้รับการแจ้งเกิดและไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดตามมาตรา ๑๙/๑ หรือมาตรา ๑๙/๓ หรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยนายทะเบียนจะเรียกตรวจ

/หลักฐาน...

หลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นผู้ที่เกิดในประเทศไทยหรือไม่ และมีสัญชาติไทยหรือไม่ เมื่อพิสูจน์ไม่ได้ นายทะเบียน จะจัดทำทะเบียนประวัติให้เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (๐ กลุ่ม ๐๐) และออกเอกสารแสดงตนหรือจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้ และเมื่อมีคุณสมบัติตาม ประกาศกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กล่าวคือ อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานอื่นที่มีสถานะเช่นเดียวกับสถานสงเคราะห์ หรือออกให้โดยนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขต และมีพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือจำนวน ๓ คนให้การรับรองเรื่องความประพฤติและการมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ให้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง คุณสมบัติอื่นของผู้ซึ่งได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน ซึ่งมีสิทธิ ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคล ที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๒

(๒) ถ้าเด็กได้รับการกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว ไม่ว่าจะเป็นคน ประเภท ๖ ประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (๐ กลุ่ม ๐๐) หรือประเภท ๐ กลุ่ม ๘๘ และมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มี สัญชาติไทยหรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้ ถ้าการได้เลขประจำตัว ประชาชน ๑๓ หลัก ไม่ได้เกิดจากการแจ้งเกิด แต่ได้มาจากการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติหรือการเพิ่มชื่อ ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ก่อน ซึ่งหากนายทะเบียนไม่ดำเนินการให้เนื่องจาก ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ และบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กล่าวคือ อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานอื่นที่มี สถานะเช่นเดียวกับสถานสงเคราะห์ หรือออกให้โดยนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต และมีพยานบุคคลที่ น่าเชื่อถือจำนวน ๓ คนให้การรับรองเรื่องความประพฤติและการมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ให้ยื่นคำร้องขอมิ สัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทาง ทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๒ เช่นเดียวกับกรณีตาม (๑)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(ลาหิตย์ บุญญะโสภิต)

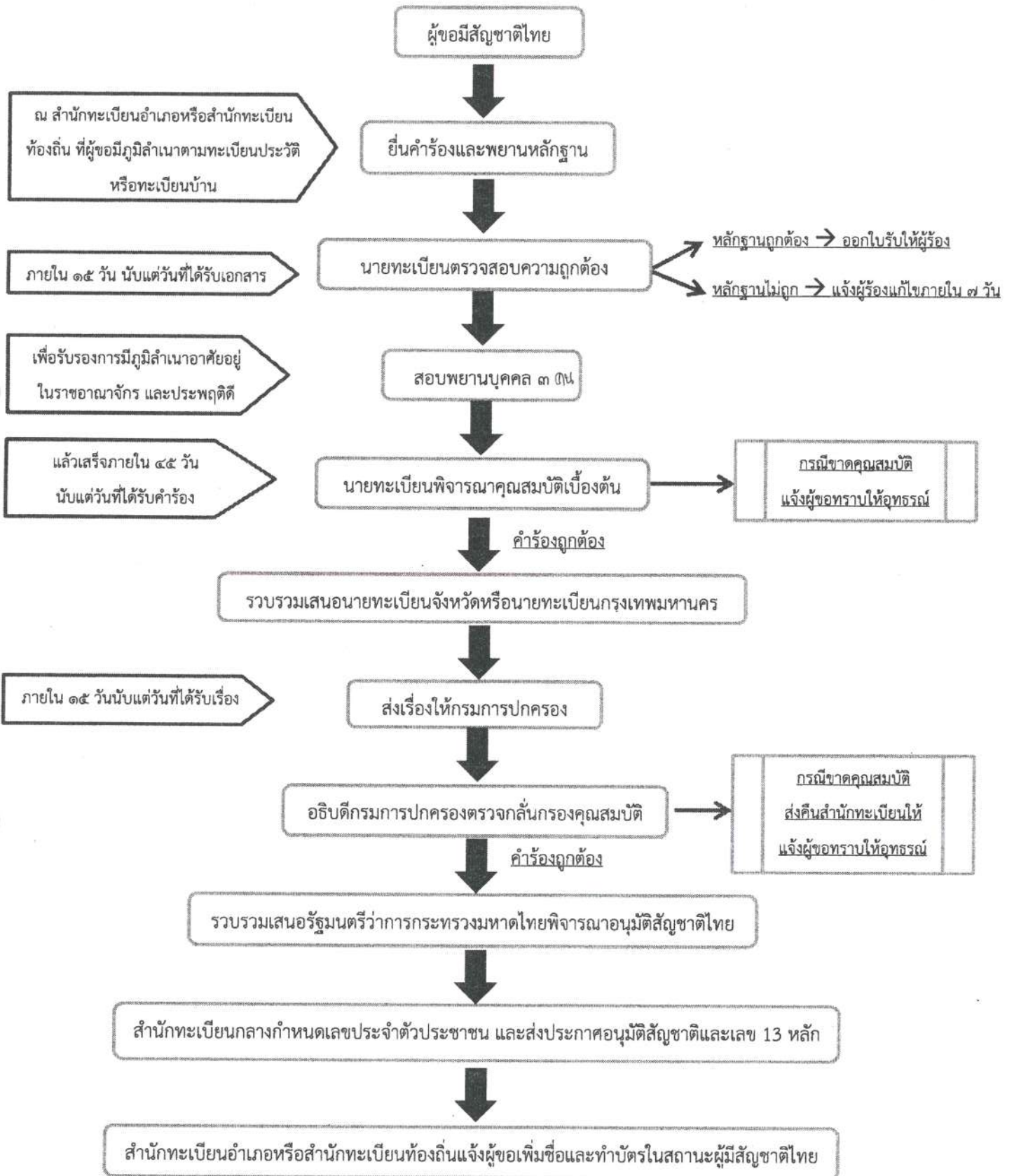
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๒๑๑

โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๔๗

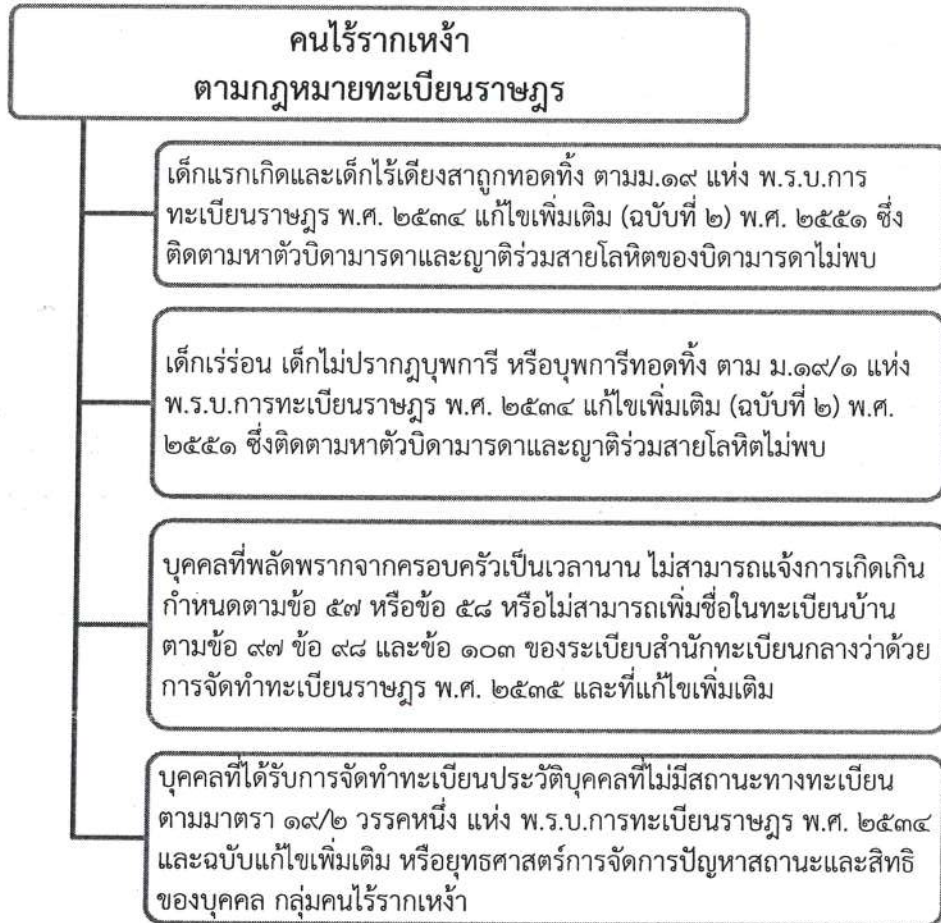
แผนผังขั้นตอนการขอมีสัญชาติไทยของคนไร้รากเหง้า ตามมาตรา ๑๙/๒

คนไร้รากเหง้า : ที่มาและความหมาย

ที่มา : ปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ ม.ค. ๒๕๔๘

ความหมาย : หมายถึง คนที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ซึ่งอาศัยอยู่ในราชอาณาจักร

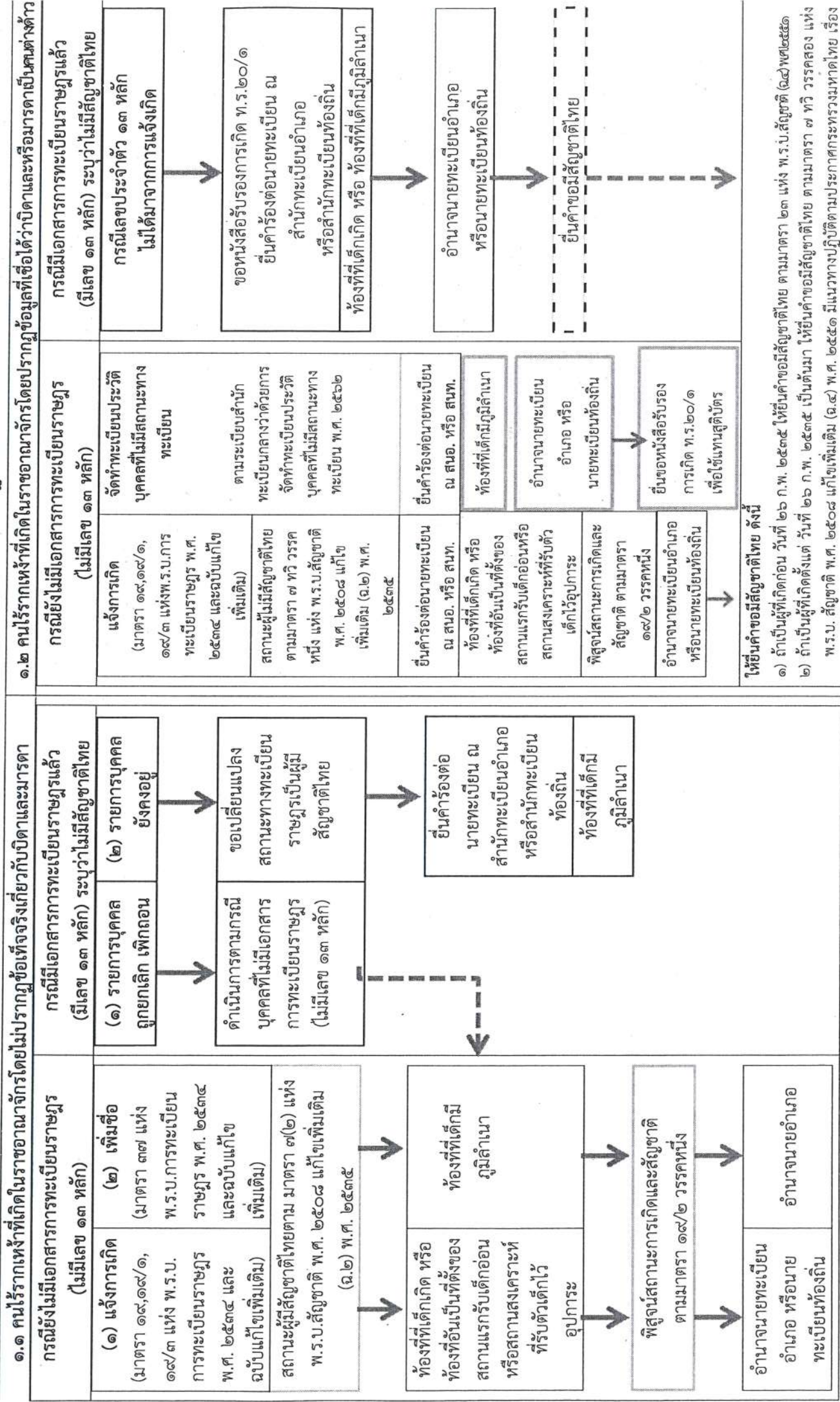

ประเภทของคนไร้รากเหง้า

การแก้ปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติของคนไร้รากเหง้า

กลุ่มที่ ๑ คนไร้รากเหง้าที่มีข้อเท็จจริงว่าเกิดในราชอาณาจักร

ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทย ดังนี้

๑) ถ้าเป็นผู้ที่เกิดก่อน วันที่ ๒๖ ก.พ. ๒๕๓๕ ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๒๓ แห่ง พ.ร.บ. สัญชาติ (ฉ.๘) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒) ถ้าเป็นผู้ที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ ก.พ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉ.๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีแนวทางการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การส่งให้คนเกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลว.๑๖ ก.พ. ๒๕๖๐

กลุ่มที่ ๒ คนไร้รากเหง้าที่ไม่ได้เกิดในประเทศไทย

เช่น

- บุตรของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เดินทางเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยพร้อมกับบิดามารดา และถูกทอดทิ้งไปตั้งแต่วัยเยาว์
- เด็กต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทยแล้วพลัดหลงจากบิดามารดา

<p>กรณีไม่มีเอกสารการทะเบียนราษฎร (ไม่มีเลข ๑๓ หลัก)</p> <p>ยื่นคำร้องขอทำทะเบียนประวัติมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม ณ.๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ไม่ได้รับการรับรองสิทธิอาศัยในราชอาณาจักร เว้นแต่จะมีมติคณะรัฐมนตรี)</p>	<p>กรณีมีเอกสารการทะเบียนราษฎร (มีเลข ๑๓ หลัก)</p> <p>กลุ่มคนที่ได้รับการสำรวจตามมติคณะรัฐมนตรี เช่น คนไร้รากเหง้าตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (๐ กลุ่ม ๘๘)</p> <p>ได้รับสิทธิอาศัยให้อาศัยอยู่ในประเทศไทย เป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ ตาม มาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒</p>
<p>ขอมีสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่) (ซึ่งต้องมีมติคณะรัฐมนตรี กำหนดหลักเกณฑ์การให้สถานะต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒)</p>	<p>การขอมีสถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และการขอมีสัญชาติไทย โดยดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีไม่มีเอกสารการทะเบียนราษฎร (ไม่มีเลข ๑๓ หลัก)</p>
<p>ขอแปลงสัญชาติเป็นไทยหรือขอสัญชาติไทยตามสามี แล้วแต่กรณี</p>	

กลุ่มที่ ๓ คนไร้รากเหง้าที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้

เช่น

- เด็กเร่ร่อนหรือเด็กที่พลัดหลงจากผู้ปกครองและไม่สามารถแจ้งข้อมูลแท้จริงเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของบ้านที่อยู่อาศัย และข้อมูลตามหลักฐานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับบิดามารดาและญาติพี่น้อง
- บุคคลที่ตกลงทางทะเบียนราษฎรมีการโยกย้ายถิ่นที่อยู่บ่อยครั้งหรือมีที่อยู่ไม่เป็นที่ถาวร
- บุคคลที่ติดตามบิดามารดาไปอยู่ท้องที่อื่นตั้งแต่วัยเยาว์แต่ยังไม่เคยลงทะเบียนเกี่ยวกับสถานะการเกิด
- เด็กที่ถูกลักพาตัวไปจากผู้ปกครองเป็นเวลานาน ติดตามหาบิดามารดาไม่พบ

<p>ไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก</p> <p>ผู้ปกครองแจ้งการเกิดตาม ม.๑๙/๑ หรือ มาตรา ๑๙/๓ หรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ตามมาตรา ๓๗ แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p>	<p>มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก</p> <p>กรณีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ไม่ได้มาจากการแจ้งเกิด ให้ผู้ปกครองยื่นขอหนังสือรับรองการเกิด พ.ศ. ๒๕๖๑</p>
<p>นายทะเบียนพิสูจน์ว่าเป็นผู้เกิดในไทยหรือไม่ และมีสัญชาติไทยหรือไม่</p>	<p>หากนายทะเบียนไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ให้ปฏิเสธคำร้องเพื่อเป็นหลักฐาน</p>
<p>หากพิสูจน์ไม่ได้ นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (๐ กลุ่ม ๐๐)</p>	

ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย โดยปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องคุณสมบัติอื่นของผู้ซึ่งได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน ซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉ.๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๒ โดยต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ได้แก่

๑. ต้องอาศัยอยู่ในไทย ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี
๒. มีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานอื่นที่มีสถานะเช่นเดียวกับสถานสงเคราะห์ หรือออกให้โดยนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต
๓. มีพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ จำนวน ๓ คนรับรองความประพฤติและการมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๑๑๖๘๒

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติกรณีเด็กและบุคคลไร้รากเหง้า
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๖๗๕ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ (๐๔รพทว.๑๖๑)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนภูมิแนวทางการแก้ไขปัญหาฯ

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กและบุคคลที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง หรือที่เรียกว่า “คนไร้รากเหง้า” ทั้งผู้ที่อยู่หรือเคยอยู่หรือไม่เคยอยู่ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์ และไม่สามารถแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังไม่มีแนวทางแก้ไขปัญหามาตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่แล้ว โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวที่มีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด สามารถยื่นขอมีสัญชาติไทยได้ นั้น

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่าคนไร้รากเหง้าในประเทศไทยประกอบด้วย (๑) คนที่พิสูจน์ได้ว่าเกิดในประเทศไทย (๒) คนที่เกิดต่างประเทศ และ (๓) คนที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหสถานะบุคคลและสัญชาติแตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้อง ในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครแจ้งชักซ้อมเจ้าหน้าที่ทั้งในส่วนของจังหวัด กรุงเทพมหานคร อำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

ก. กรณีคนไร้รากเหง้าที่พิสูจน์ได้ว่าเกิดในประเทศไทย เช่น เด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาที่ถูกทอดทิ้งไว้ในสถานพยาบาลที่เด็กเกิด หรือเด็กแรกเกิดที่ถูกพบในสถานที่ต่างๆ ซึ่งโดยสภาพการณ์ทั่วไปแล้วไม่อาจพิจารณาได้ว่าเด็กนั้นเป็นผู้ที่เกิดต่างประเทศ อาทิ เด็กแรกเกิดถูกพบตัวในย่านชุมชนของอำเภอเมืองสมุทรปราการ ย่อมไม่อาจพิจารณาได้ว่าเด็กนั้นเป็นผู้ที่เกิดในประเทศเมียนมา ลาว กัมพูชา หรือประเทศอื่นใด ซึ่งจะแตกต่างกับเด็กแรกเกิดที่ถูกพบตัวบริเวณชายแดนอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าเด็กอาจจะเกิดในประเทศไทยหรือเกิดในประเทศเมียนมา โดยคนไร้รากเหง้ากลุ่มนี้จะแบ่งเป็น ๒ กลุ่มย่อย ได้แก่

ก.๑ คนไร้รากเหง้าที่ไม่ปรากฏข้อมูลของบิดาและมารดา โดยเฉพาะข้อมูลทะเบียนราษฎรและสัญชาติ ทำให้ไม่อาจทราบได้ว่าบิดาและมารดาของเด็กเป็นใคร มีตัวตนอยู่จริงหรือไม่ และมีสัญชาติอะไร เช่น เด็กที่ถูกทอดทิ้งไว้ในสถานพยาบาลที่เด็กเกิด เมื่อนำข้อมูลของบิดาและมารดาที่แจ้งไว้ต่อเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลตามที่ปรากฏในหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๑/๑ ไปตรวจค้นจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้วไม่พบรายการของบุคคลดังกล่าว หรือกรณีบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กซึ่งต่อมาบิดา มารดา หรือผู้จ้างได้ทอดทิ้งไปติดตามตัวไม่ได้ โดยผู้รับจ้างไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับบิดาและมารดาของเด็ก เป็นต้น กรณีดังกล่าว นายทะเบียนไม่อาจสันนิษฐานว่าบิดาและมารดาของเด็กกลุ่มนี้เป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เนื่องจากจะเป็นการสันนิษฐานที่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เกิดประโยชน์แก่เด็ก และไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ดังนั้น วิธีการแก้ไขปัญหสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการ ดังนี้

/(๑) ถ้าเด็ก...

(๑) ถ้าเด็กยังไม่ได้รับการแจ้งเกิดและไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ ในสถานะผู้มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ถ้าเด็กได้รับการกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว ไม่ว่าจะเป็นคนประเภท ๖ ประเภท ๗ หรือประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (๐ กลุ่ม ๐๐) หรือประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงสถานะทางทะเบียนราษฎร เป็นผู้มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามแนวทางที่สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งไว้แล้ว โดยถ้าเด็กไม่มีหลักฐานการเกิด (สูติบัตร) ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ เพื่อใช้แทนสูติบัตร

ก.๒ คนไร้รากเหง้าที่ปรากฏข้อมูลของบิดาและมารดา โดยเฉพาะข้อมูลทะเบียนราษฎรและสัญชาติ ทำให้ทราบได้ว่าบิดาและมารดาของเด็กเป็นใคร มีสัญชาติอะไร เช่น เด็กที่มารดาเสียชีวิตตั้งแต่เด็กยังวัยเยาว์ บิดาทอดทิ้งไป โดยผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าบิดาและมารดาของเด็กเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย หรือเด็กที่อยู่ในการอุปการะของมูลนิธิโดยมีบิดามารดาเป็นบุคคลบนพื้นที่สูงซึ่งทอดทิ้งเด็กไปและติดตามตัวไม่ได้ เป็นต้น กรณีดังกล่าว นายทะเบียนสามารถสันนิษฐานได้ว่าบิดาและมารดาของเด็กกลุ่มนี้เป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งจะทำให้เด็กที่เกิดในประเทศไทยไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ วิธีการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าเด็กยังไม่ได้รับการแจ้งเกิดและไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดในสถานะคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ขึ้นอยู่กับสถานะของบิดามารดา และถ้าเป็นผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ อาศัยอยู่ต่อเนื่องในประเทศไทย และมีความประพฤติดี ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าเป็นผู้ที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมา และมีคุณสมบัติที่จะได้รับสัญชาติไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ กล่าวคือ เกิดและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี กำลังศึกษาเล่าเรียนหรือเรียนจบการศึกษาแล้ว และมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดามารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

(๒) ถ้าเด็กได้รับการกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว ไม่ว่าจะเป็นคนประเภท ๖ ประเภท ๗ หรือประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (๐ กลุ่ม ๐๐) หรือประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ โดยถ้าเด็กเป็นบุคคลที่ไม่มีหลักฐานการเกิด (สูติบัตร) ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องเพื่อขอหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ก่อน และถ้าเป็นผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ อาศัยอยู่ต่อเนื่องในประเทศไทย และมีความประพฤติดี ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าเป็นผู้ที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมา และมีคุณสมบัติที่จะได้รับสัญชาติไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ กล่าวคือ เกิดและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี กำลังศึกษาเล่าเรียนหรือเรียนจบการศึกษาแล้ว และมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้า ให้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง เช่นเดียวกับกรณีตาม (๑)

ทั้งนี้ การขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ฯลฯ ของเด็กตาม (๑) และ (๒) อาจใช้เงื่อนไขการเป็นบุตรบุญธรรมของคนสัญชาติไทยก็ได้ โดยไม่ต้องมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้า แต่จะต้องมีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมตามกฎหมาย และเด็กจะต้องอาศัยอยู่กับครอบครัวของคนไทยที่รับเป็นบุตรบุญธรรมไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือถ้าเด็กเป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศ เช่นกรณีของนายหม่องทองดี ก็สามารถใช้นโยบายดังกล่าวในการขอมีสัญชาติไทย โดยไม่ต้องมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้า แต่จะต้องมีหนังสือรับรองผลงานการทำคุณประโยชน์ที่ออกให้โดยส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการทำคุณประโยชน์ดังกล่าวด้วย ซึ่งการขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสองนี้ จะต้องยื่นเรื่องให้อธิบดีกรมการปกครองพิจารณาเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องขอมีสัญชาติไทยก่อนที่ผู้ขอจะเรียนจบปริญญาตรี และจะยื่นคำขอมีสัญชาติไทยได้ต่อเมื่อได้รับแจ้งผลการพิจารณาเหตุจำเป็นและอนุญาตให้ขอมีสัญชาติไทยได้

ข. กรณีคนไร้รากเหง้าที่ไม่ได้เกิดในประเทศไทย เช่น บุตรของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เดินทางเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยพร้อมกับบิดามารดา และถูกทอดทิ้งไปตั้งแต่วัยเยาว์ หรือเด็กต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทยแล้วพลัดหลงจากบิดามารดา เป็นต้น วิธีการแก้ไขปัญหสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าเด็กยังไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และขอมีบัตรประจำตัวเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงตนก่อนส่วนการขอสัญชาติไทย จะต้องใช้วิธีการขอแปลงสัญชาติตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๒/๑ แล้วแต่กรณี โดยก่อนที่จะขอแปลงสัญชาติจะต้องเริ่มจากการขอมีสถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่) ซึ่งเด็กกลุ่มนี้จำเป็นต้องมีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์การให้สถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีเรื่องดังกล่าว

(๒) ถ้าเด็กมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว โดยเป็นกลุ่มคนที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติตามมติคณะรัฐมนตรี เช่น คนไร้รากเหง้าตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (บุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙) เป็นต้น เด็กกลุ่มนี้จะได้รับสิทธิให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวเพื่อรอส่งกลับ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่วนการขอมีสถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและการขอมีสัญชาติไทย ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับเด็กกลุ่ม (๑)

ค. กรณีคนไร้รากเหง้าที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ เช่น เด็กเร่ร่อนหรือเด็กที่พลัดหลงจากผู้ปกครองและไม่สามารถแจ้งข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของบ้านที่อยู่อาศัย ข้อมูลตามหลักฐานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับบิดามารดาและญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร มีการโยกย้ายถิ่นที่อยู่บ่อยครั้งหรือมีที่อยู่อาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง หรือบุคคลที่ติดตามบิดามารดาไปอยู่ห้องที่อื่นตั้งแต่ยังไร้เดียงสา ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการเกิดของตน หรือเด็กที่ถูกลักพาตัวไปจากผู้ปกครองเป็นเวลานาน ติดตามหาบิดามารดาไม่พบ เป็นต้น โดยบุคคลในสถานการณ์ดังกล่าวมักประสบปัญหาการขาดพยานหลักฐานที่สามารถยืนยันหรือพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ วิธีการแก้ไขปัญหสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กหรือบุคคลกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าเด็กยังไม่ได้รับการแจ้งเกิดและไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดตามมาตรา ๑๙/๑ หรือมาตรา ๑๙/๓ หรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยนายทะเบียนจะเรียกตรวจ

/หลักฐาน...

หลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นผู้ที่เกิดในประเทศไทยหรือไม่ และมีสัญชาติไทยหรือไม่ เมื่อพิสูจน์ไม่ได้ นายทะเบียน จะจัดทำทะเบียนประวัติให้เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (๐ กลุ่ม ๐๐) และออกเอกสารแสดงตนหรือจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้ และเมื่อมีคุณสมบัติตาม ประกาศกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กล่าวคือ อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานอื่นที่มีสถานะเช่นเดียวกับสถานสงเคราะห์ หรือออกให้โดยนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขต และมีพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือจำนวน ๓ คนให้การรับรองเรื่องความประพฤติและการมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ให้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง คุณสมบัติอื่นของผู้ซึ่งได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน ซึ่งมีสิทธิ ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคล ที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๒

(๒) ถ้าเด็กได้รับการกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว ไม่ว่าจะบุคคล ประเภท ๖ ประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (๐ กลุ่ม ๐๐) หรือประเภท ๐ กลุ่ม ๘๘ และมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มี สัญชาติไทยหรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้ ถ้าการได้เลขประจำตัว ประชาชน ๑๓ หลัก ไม่ได้เกิดจากการแจ้งเกิด แต่ได้มาจากการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติหรือการเพิ่มชื่อ ให้ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ก่อน ซึ่งหากนายทะเบียนไม่ดำเนินการให้เนื่องจาก ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดได้ และบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กล่าวคือ อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานอื่นที่มี สถานะเช่นเดียวกับสถานสงเคราะห์ หรือออกให้โดยนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต และมีพยานบุคคลที่ น่าเชื่อถือจำนวน ๓ คนให้การรับรองเรื่องความประพฤติและการมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ให้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทาง ทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๒ เช่นเดียวกับกรณีตาม (๑)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(นายนิยม บุญญาไสกัต)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๒๑๑

โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๔๗

1. ธีรวิทย์

๑๐ ต.ค. ๒๕๕๙

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๒

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
เลขรับที่ 34604
รับวันที่ 10 ต.ค. 2559

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนสำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

สำนักงานการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี

(กลุ่มงานปกครอง)

๒๙ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐

๕ 498

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

วันที่ 11 ต.ค. 2559

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

19. 20 ค.

๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบหนังสือรับรองสถานะบุคคล และคำอธิบายการออกหนังสือรับรอง จำนวน ๒ แผ่น

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนหรือบุคคลประเภท ๐ ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

ผลจากการตรวจนิเทศและการร้องเรียน พบว่าเจ้าหน้าที่ของอำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน สับสน ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความผิดพลาดและไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นหลายประการ ดังนั้น เพื่อให้นายทะเบียนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่ง เพื่อซักซ้อมความรู้อุ้ความเข้าใจและถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘ ก) หรือบุคคลที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักขึ้นต้นด้วยเลข ๐ นั้น มีที่มาจากกรจัดทำทะเบียนราษฎร ๓ วิธีการ ได้แก่

๑.๑ การแจ้งการเกิดกรณีบุตรของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามยุทธศาสตร์การ จัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (บุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙) และบุตรของคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย คนเข้าเมือง ซึ่งเด็กทั้งสองกลุ่มนี้ที่เกิดในประเทศไทยจะได้รับแจ้งการเกิดและได้สูติบัตร ท.ร.๐๓๑ เป็น บุคคลที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักขึ้นต้นด้วยเลข ๐ แล้วเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก เหมือนกัน แต่จะมีสถานะแตกต่างกัน กล่าวคือ

(๑) ถ้าเป็นบุตรของบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ จะได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ใน ประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวเพื่อรอส่งกลับตามสถานะของบิดาหรือมารดา การออกนอกเขตพื้นที่ควบคุม การอยู่อาศัย (เขตจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก) จะต้องขออนุญาต ต่อผู้มีอำนาจตามกฎหมายเพื่อออกนอกเขตจังหวัด

(๒) ถ้าเป็นบุตรของคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต จะไม่ได้รับการรับรองเรื่องสิทธิอาศัยในประเทศไทย เว้นแต่จะมีกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดฐานะ และเงื่อนไขการอาศัยอยู่ในประเทศไทยไว้เป็นอย่างดี

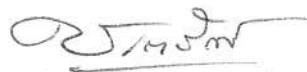
๑.๒ การแจ้งการเกิดกรณีเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาที่ถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งที่อยู่ในการดูแลของสถานสงเคราะห์ และการแจ้งการเกิดเกินกำหนด ซึ่งมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้นายทะเบียนดำเนินการเพื่อพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของบุคคลดังกล่าวก่อน และหากไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ก็ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติตามแบบ ท.ร.๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ให้ ซึ่งการปฏิบัติในเรื่องนี้จะรวมถึงการขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านกรณีบุคคลที่อ้างว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่พยานหลักฐานที่ยังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของบุคคลดังกล่าวด้วย ดังนั้น สถานะของบุคคลประเภท ๐ กลุ่มนี้จึงเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการพิสูจน์สัญชาติไทยเพื่อการแจ้งการเกิดหรือการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน

๑.๓ การจัดทำทะเบียนประวัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือคนต่างด้าวที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ และ ท.ร.๑๔) โดยบุคคลกลุ่มนี้ ได้แก่ คนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ (Stateless person) ไม่มีหลักฐานของประเทศใดๆ ที่รับรองว่าเป็นคนในปกครองของประเทศนั้น แต่มีภูมิลำเนาหรือมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงชนกลุ่มน้อยที่ตกหล่นจากการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย โดยการปฏิบัติเรื่องนี้จะกำหนดให้นายทะเบียนเรียกตรวจเอกสารราชการ (ถ้ามี) เช่น สูติบัตรของบุตรที่เกิดในประเทศไทย หลักฐานการเรียน เป็นต้น และสอบพยานบุคคลเพื่อรับรองคุณสมบัติดังกล่าว เช่น บุคคลในครอบครัวหรือในชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้านหรือผู้นำชุมชน เป็นต้น ถ้าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติก็ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติตามแบบ ท.ร.๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ให้ โดยฐานะของบุคคลกลุ่มนี้จะเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การจัดทำทะเบียนประวัติจึงมิใช่เป็นการรับรองเรื่องสิทธิอาศัยในประเทศไทยแต่อย่างใด เว้นแต่จะมีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๒. อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาให้กับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (บุคคลตามข้อ ๑.๒) ซึ่งจำเป็นต้องมีหลักฐานในการรับรองสถานะบุคคลเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นของสำนักทะเบียนที่บุคคลดังกล่าวได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้ ออกหนังสือรับรองสถานะบุคคลตามแบบที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ให้ผู้ร้องไว้เป็นหลักฐาน โดยกำหนดให้ผู้ขอหนังสือรับรองยื่นคำร้องตามแบบ ท.ร.๓๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชานาญวิทย์ เตรรัตน์)

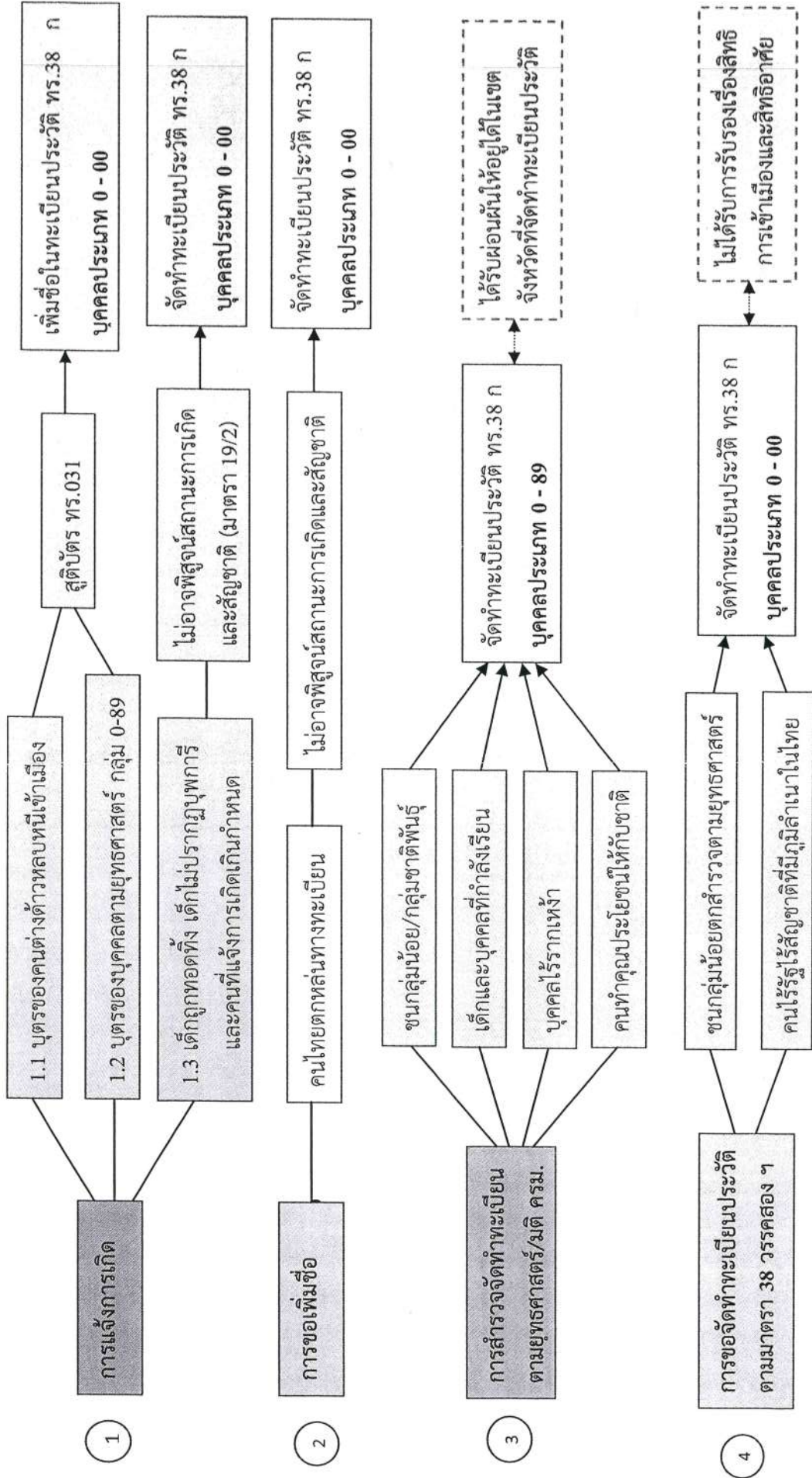
รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๘-๒๐

ประเภทของการจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท 0

ตราครุฑ

หนังสือรับรอง

ที่...../.....

สำนักทะเบียน.....

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า.....(ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ของคนที่ขอให้รับรอง)... เป็นบุคคลที่ได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนเพื่อ.....(ให้ระบุเรื่องที่ขอดำเนินการ ได้แก่ ขอแจ้งการเกิดกรณีเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาถูกทอดทิ้ง ตามมาตรา ๑๙ หรือเด็กเร่ร่อน เด็กไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง ตามมาตรา ๑๙/๑ หรือการแจ้งการเกิดเกินกำหนดตามมาตรา ๑๙/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสัญชาติไทย ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี)...ที่สำนักทะเบียนแห่งนี้ ตามคำร้อง ท.ร.๓๑ เลขที่.....เมื่อวันที่.....แต่พยานหลักฐานที่มียังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของบุคคลดังกล่าวได้ นายทะเบียนจึงได้จัดทำทะเบียนประวัติตามแบบ ท.ร.๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กำหนดให้เลขประจำตัว...(ระบุเลขประจำตัวประเภท ๐ ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติ)...ตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยสถานะของบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการพิสูจน์สัญชาติไทย เพื่อการแจ้งการเกิดหรือการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ประกอบกับบุคคลดังกล่าวได้ร้องขอให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองสถานะบุคคลให้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงสถานะของตนต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลเป็นไปตามที่แจ้งไว้จริง จึงออกหนังสือรับรองให้...(ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ของคนที่ขอให้รับรอง).....ใช้เป็นหลักฐานได้เป็นเวลา ๖ เดือนนับแต่วันที่ออกหนังสือรับรองฉบับนี้ เว้นแต่บุคคลดังกล่าวได้รับการพิสูจน์สัญชาติเป็นอย่างอื่นแล้วก่อนวันที่หนังสือนี้หมดอายุก็ให้หนังสือฉบับนี้สิ้นผลไปด้วยตั้งแต่วันที่สถานะของบุคคลดังกล่าวได้เปลี่ยนไป

ให้ไว้ ณ วันที่..... พ.ศ. ....

รูปถ่ายเจ้าของประวัติ

ลงชื่อ .....
(.....)
นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....

หมายเหตุ หนังสือรับรองฉบับนี้ ให้ใช้คู่กับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘ ข) หากมีข้อสงสัย สอบถามได้ที่สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น..... โทรศัพท์.....

คำอธิบายประกอบการออกหนังสือรับรองสถานะบุคคล

๑. ให้ผู้ขอหนังสือรับรอง ยื่นคำร้องตามแบบ ท.ร.๓๑ ต่อนายทะเบียนที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งที่ผู้นั้นได้จัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก ไว้ พร้อมด้วยรูปถ่ายหน้าตรง ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป และสำเนาทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ข หรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๒. ผู้ยื่นคำร้อง ให้เจ้าของประวัติยื่นคำร้องด้วยตนเอง เว้นแต่เด็กที่มีอายุไม่เกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจยื่นคำร้องด้วยตนเองได้ ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่อุปการะเลี้ยงดูเด็กนั้น หรือผู้ได้รับมอบอำนาจ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ยื่นคำร้องแทน

๓. บุคคลที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น สามารถออกหนังสือรับรองให้ได้ ได้แก่ บุคคลที่เคยยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิด กรณีเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาที่ถูกทอดทิ้ง ตามมาตรา ๑๙ เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏภูพกาภิ หรือบุพการีทอดทิ้ง ตามมาตรา ๑๙/๑ หรือการแจ้งการเกิดเกินกำหนด ตามมาตรา ๑๙/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสัญชาติไทย ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี แต่พยานหลักฐานที่ยังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ และนายทะเบียนได้จัดทำทะเบียนประวัติตามแบบ ท.ร.๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐) ให้

๔. เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องขอหนังสือรับรองพร้อมด้วยหลักฐานจากผู้นยื่นคำร้องแล้ว ให้ตรวจสอบหลักฐานกับฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร และสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าบุคคลที่ขอให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองให้ นั้นเป็นบุคคลเดียวกับผู้ที่มีรายการในเอกสาร ท.ร.๓๘ ข หรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน และต้องเป็นบุคคลตามข้อ ๓ เท่านั้น โดยให้พิจารณาจากคำร้อง ท.ร.๓๑ ที่บุคคลนั้นเคยยื่นขอแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อ และนายทะเบียนหรือนายอำเภอมีคำสั่งไม่อนุมัติเนื่องจากหลักฐานยังไม่อาจพิสูจน์ได้ โดยให้นายทะเบียนรวบรวมคำร้องและพยานหลักฐานพร้อมทำความเห็นเสนอนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๕ วันนับแต่วันที่รับคำร้องและพยานหลักฐานครบถ้วน

กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ไม่สามารถออกหนังสือรับรองให้ผู้ยื่นคำร้องได้ ภายในวันเดียวกับวันที่ยื่นคำร้อง ให้นายทะเบียนคัดสำเนาคำร้อง ท.ร.๓๑ ดังกล่าว ลงชื่อนายทะเบียนรับรองสำเนาเอกสาร แล้วมอบให้แก่ผู้นยื่นคำร้องไว้เป็นหลักฐาน

๕. หนังสือรับรอง ให้นายทะเบียนจัดทำขึ้น ๒ ฉบับ มีข้อความตรงกัน ฉบับแรกเป็นต้นฉบับ ให้มอบแก่ผู้ขอ ส่วนอีกฉบับ เป็นสำเนาฉบับ ให้ผู้ขอลงชื่อรับเอกสารในฉบับ และเก็บเข้าแฟ้มไว้เป็นหลักฐาน และให้นายทะเบียนทำสมุดคุมการออกหนังสือรับรองเพื่อใช้ในการตรวจสอบ และลงรายการให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ทั้งนี้ การออกเลขหนังสือรับรอง ให้เริ่มจากเลข ๑ ทับด้วยปี พ.ศ.ที่ออกหนังสือรับรองนั้น เมื่อขึ้นปีใหม่ให้เริ่มเลข ๑ ใหม่

๖. กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่อาจออกหนังสือรับรองให้กับผู้นยื่นคำร้อง ให้สั่งไม่อนุญาตในคำร้อง ท.ร.๓๑ และแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ม่คำสั่ง โดยให้ระบุเหตุผล และสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง การยื่นอุทธรณ์ และระยะเวลาการอุทธรณ์ไว้ในหนังสือแจ้งคำสั่งให้ชัดเจนด้วย

๗. การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๑